

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Lokalt høringsnotat

**Forslag til vandplan for hovedvandopland 1.11,
Lillebælt/Jylland**

**Resumé og kommentering af hørings svar af lokal
karakter**

Januar 2012

Lokalt høringsnotat for
Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Indholdsfortegnelse

1.0 Indledning	4
1.1 Høringsnotatets opbygning og indhold	4
2.0 Vandløb	5
2.1 Resume	5
2.2 Miljømål	6
2.3 Datagrundlag og fagligt grundlag	7
2.4 Påvirkninger	9
2.5 Virkemidler og indsatsprogram	11
2.5.1 Vandløbsrestaurering	11
2.5.2 Ændret vandløbsvedligeholdelse	12
2.5.3 Fjernelse af spærringer	14
2.5.4 Åbning af rørlagte strækninger	15
2.6 Sammenhæng med Natura 2000	16
2.7 Andre Forhold	17
3.0 Kystvande	18
3.1 Resumé	18
3.2 Miljømål	18
3.3 Datagrundlag og fagligt grundlag	19
3.4 Påvirkninger	19
3.5 Virkemidler og indsatsprogram	20
3.5.1 Randzoner	20
3.5.2 Efterafgrøder	20
3.5.3 Vådområder	21
3.6 Sammenhæng med Natura 2000	21
3.7 Andre lokale forhold	21
4.0 Søer	22
4.1 Resume	22
4.2 Miljømål	22
4.3 Datagrundlag og fagligt grundlag	24
4.4 Påvirkninger	26
4.5 Virkemidler og indsatsprogram	26
4.5.1 Randzoner	26
4.5.2 Fosfor-vådområder	27
4.5.3 Spildevandsrensning	27
4.5.4 Sørestaurering	27
4.6 Sammenhæng med Natura 2000	28
4.7 Andre lokale forhold	28

Lokalt høringsnotat for
Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

5.0 Spildevand	30
5.1 Resume	30
5.2 Datagrundlag og fagligt grundlag	30
5.3 Virkemidler og indsatsprogram	31
6.0 Grundvand.....	35
6.1 Resume	35
6.2 Miljømål.....	35
6.3 Datagrundlag og fagligt grundlag	35
6.4 Påvirkninger	39
6.5 Sammenhæng med Natura 2000.....	39
6.6 Andre lokale forhold	39
7.0 Særlige emner	41
7.1 Resume	41
7.2 Akvakultur.....	41
7.3 Kraftværksøer	41
7.4 Havne og klappladser	41
7.5 Ejendomsret og økonomi.....	41
7.6 Høringsproces.....	42

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

1.0 Indledning

Forslag til vandplaner for Danmarks i alt 23 hovedvandoplande var – sammen med forslag til 246 Natura 2000-planer - i 6 måneders offentlig høring fra 4. oktober 2010. Efter udløbet af høringsfristen var der indkommet over 4.200 høringssvar.

Justeringerne af vandplanerne på baggrund af høringssvarene indebar, at der blev gennemført en kort supplerende høring i perioden fra 2.-10. december 2011. Den supplerende høring adskilte sig fra den tidligere høring ved, at det som udgangspunkt alene var berørte grundejere, der var omfattet af høringen.

Naturstyrelsen har udarbejdet et generelt høringsnotat med resuméer af og kommentarer til de synspunkter i høringssvarene, som er af overordnet og generel karakter. Det drejer sig fx om bemærkninger til høringsprocessen, miljømålene for vandområderne, det faglige grundlag for vandplanerne, virkemidler, økonomi og anvendelse af vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser.

Det generelle høringsnotat indeholder også et resume af den supplerende høring og oplysninger om de bestemmelser i vandrammedirektivet og miljømålsloven, som høringerne er gennemført på baggrund af.

Ud over det generelle høringsnotat har Naturstyrelsen udarbejdet 23 notater – ét for hvert hovedvandopland.

I dette notat resumeres alle de indkomne høringssvar, som er af lokal og stedspecifik karakter i tilknytning til vandområderne i hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland. Høringssvarene er kommenteret, og det oplyses hvor relevant, om og hvordan høringssvarene har haft indflydelse på udformningen af de endeligt vedtagne vandplaner.

Samtlige høringsnotater findes på Naturstyrelsens hjemmeside (www.naturstyrelsen.dk).

1.1 Høringsnotatets opbygning og indhold

Høringsnotatet er opbygget således, at indkomne høringssvar i relation til den forslåede vandløbsindsats resumeres og kommenteres i kapitel 2. Herefter følger kapitler om høringssvarene i relation til indsatserne for henholdsvis kystvande, søer, spildevand og grundvand. I det afsluttende kapitel 7 behandles høringssvar om ”Særlige emner”.

Som nævnt omhandler notatet kun høringssvar af lokal og stedspecifik karakter. For så vidt angår høringssvar af mere overordnet og generel karakter henvises der i dette notat til det generelle høringsnotat.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

2.0 Vandløb

2.1 Resume

Der er i høringsfasen fra 4. oktober 2010 til 6. april 2011 modtaget hørings svar fra Fredericia, Kolding, Vejle, Aabenraa og Sønderborg kommuner, Kulturarvsstyrelsen, Vejle Spildevand A/S og fem organisationer. Derudover er der modtaget 223 hørings svar fra lodsejere.

Hørings svarene omhandler:

- Datagrundlaget ønskes opdateret
- Ønsker til ændringer af miljømål
- Ønsker om vandløb der skal udgå eller indgå i vandplanen
- Ønsker om frafald af indsats eller øget indsats
- Ønske om andre virkemidler
- Ønsker om ændret klassificering til kunstig eller stærkt modificeret vandløb
- Ønsker om kulturhistoriske hensyn
- Tekniske fejl og mangler i vandløbs- og spærringstemaer.

Hørings svar omhandlende problemstillinger af mere generel karakter vedr. vandløb, f.eks. forhold vedr. kompensation og erstatning, defigurering af marker, anvendte virkemidler, ambitionsniveau o. lign., er behandlet i høringsnotatet om overordnede og generelle hørings svar til vandplanerne (se www.naturstyrelsen.dk).

Hørings svar modtaget i forbindelse med den supplerende høring i december 2011 er behandlet i bilag 1 til høringsnotatet om overordnede og generelle hørings svar til vandplanerne (se www.naturstyrelsen.dk).

Naturstyrelsen har individuelt forholdt sig til de ændringsforslag, som er omtalt i de lokale hørings svar for oplandet til Lillebælt/Jylland.

På baggrund af bl.a. de indsendte hørings svar er det på landsplan besluttet at gennemføre flere generelle justeringer af datagrundlaget og vandløbsindsatsen i vandplanerne. Følgende generelle justeringer påvirker således indsatsen i vandløbene i oplandet til Lillebælt/Jylland:

- Naturstyrelsen har efter høringen justeret omfanget af hvilke vandløb, der er omfattet af vandplanerne efter ensartede retningslinjer for hele landet. Ensretningen betyder, at vandløb beliggende i oplande mindre end 10 km² udelades, medmindre vandløbene har høj naturværdi eller allerede har opnået god økologisk tilstand. De udeladte vandløb vil derved typisk være vandløb, der i de tidligere regionplaner var lempet målsat med det primære formål at aflede vand.
- Naturstyrelsen har opdateret datagrundlaget med data frem til og med 2010. Inddragelsen af nye data bevirker, at indsatsbehovet bortfalder, reduceres eller ændres i en hel del vandløb.
- Ændringerne i indsatsprogrammet betyder, at der skal ske nye indsatser i form af ændret vandløbsvedligeholdelse eller restaurering på strækninger, hvor ny viden om tilstanden viser, at der er et indsatsbehov. Der vil også være tale om nye indsatser i form af ændret vandløbsvedligeholdelse på strækninger med størst naturpotentiale, hvor hovedårsagen til manglende målopfyldelse er forringede fysiske forhold, men hvor der også kan være påvirkning af spildevand fra spredt bebyggelse

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

- Videre er der vandløbsstrækninger med indsatser, hvor de tidligere indsatser er justeret. Det drejer sig om justerede indsatser på strækninger, hvor der i høringen var anført, at der både skulle gennemføres ændret vandløbsvedligeholdelse og restaurering. Disse indsatser er justeret, så der kun anvendes ét virkemiddel på en given vandløbsstrækning.
- Der sker yderligere justering af indsats i vandløb i større private skove. Justeringen betyder, at indsatsen alene omfatter restaurering.
- Endelig sker der en justering af indsatsen i okkerpåvirkede vandløb, hvor der i høringen var anvendt virkemidlet vandstandshævning. I disse vandløb anvendes der nu i stedet virkemidlet ændret vandløbsvedligeholdelse.
- Indsatsen over for spærringer i vandløbene er justeret og prioriteret, så den omfatter spærringer i vandløb med stort naturpotentiale og med sigte på at opnå passage i større sammenhængende vandsystemer.

De generelle justeringer imødekommer i betydeligt omfang de lokale ændringsønsker vedrørende målsætning og indsats i vandløb, der er givet udtryk for i høringssvarene.

2.2 Miljømål

Stærkt modificerede vandløbsstrækninger

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Fredericia, Kolding og Aabenraa kommuner samt Kulturarvsstyrelsen angivet vandløbsstrækninger, der foreslås omklassificeret til stærkt modificerede strækninger.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har revurderet de omtalte vandløbsstrækninger og omklassificeret følgende vandløbsstrækninger, så de nu er stærkt modificerede: De øverste 375 m af Tårup Bæk i Fredericia Kommune, Motorvejsunderføringen af Nymølle Å i Aabenraa Kommune og de opstrøms opstuede vandløbsstrækninger ved Kristiansdal Mølle (Tørning Å), Drabæks Mølle (Kolding Å), Vibæk Mølle (Vibæk, på Als), samt Sandbjerg Mølle (Snogbæk).

Naturstyrelsen fastholder, at strækninger i bl.a. Øsdal Bæk m.fl. ikke bør klassificeres som stærkt modificerede på trods af tidligere regulering.

Kunstige vandløbsstrækninger

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Kolding Kommune og en lodsejer angivet vandløbsstrækninger, der foreslås omklassificeret til kunstige vandløb.

Naturstyrelsens bemærkninger

For Vonsild Å opstrøms Hoppehuse er Naturstyrelsen enig i, at vandløbet bør klassificeres som kunstigt. Vandløbet er anlagt i forbindelse med afvandingen af Svanemosen.

For det åbne vandløb "Kong Hans's Kanal" (Snogbæk) opstrøms Sandbjerg Mølledam er Naturstyrelsen ikke enig i, at vandløbet bør klassificeres som kunstigt, men i stedet klassificeres den åbne strækning og den øverste rørlagte del som stærkt modificeret.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Blødbundsvandløb

Sammenfatning af hørings svar

I oplandet har Kolding, Vejle og Sønderborg kommuner angivet vandløbsstrækninger, som de anbefaler omklassificeret til vandløb af blødbundstypen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig i, at Hejls Bæk er af typen blødbundsvandløb.

Naturstyrelsen er ikke enig i argumentationen for, at de angivne strækninger i Mølholm Bækken, Krumbæk/Krumbæk, Gammelby Mølleå og Bastrup Bæk skal klassificeres som vandløb af blødbundstypen, da vandløbene ikke opfylder kriterierne for at være blødbundsvandløb. Blødbundsvandløb defineres som mindre, naturlige vandløb, der på den overvejende del af længden har et naturligt ringe fald ($< 0,1 - 0,5 \text{ ‰}$), ringe vandhastighed og med et naturligt blødt og overvejende organisk bundsubstrat.

2.3 Datagrundlag og fagligt grundlag

Tilstand

Sammenfatning af hørings svar

I oplandet har Vejle, Kolding, Fredericia, Aabenraa, og Sønderborg kommuner, Vejle Spildevand A/S og 2 lodsejere angivet, at tilstanden i vandplanen ikke er retvisende for en række navngivne vandløb/vandløbsstrækninger. Endvidere har 43 lodsejere i generelle vendinger angivet, at planernes datagrundlag bør opdateres.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har efter høringsperiodens afslutning, opdateret datagrundlaget med nyere data (2008-2010). Opdateringen inkluderer de 117 vandløbsstrækninger som Vejle, Kolding og Aabenraa kommuner og Vejle spildevand A/S har gjort indsigelse overfor. Hvor opdatering har medført målopfyldelse, er eventuelle fysiske indsatser taget ud af planen.

Kolding Kommune har fremsendt nye tilstandsdata fra 2011 for vandløbene Almind Å, Donrud Bæk, Surkær-Busholm Bæk, Ferup Skovbæk, Tilløb til Gudsø Mølleå, Tilløb fra Møsvrå, Kongeå og Gunde bæk m.fl. Naturstyrelsen har ikke anvendt disse data i denne vandplan. Data fra 2011 og frem vil blive anvendt i 2. planperiode.

Fredericia Kommune har gjort opmærksom på fejl i datagrundlaget for vandløbene Øsdal Bæk, Ullerup Bæk og Spang Å. Naturstyrelsen anerkender indsigelsen, og datagrundlaget er tilrettet.

Sønderborg og Fredericia Kommune gør indsigelse mod de anvendte vandløbsstationer og kommer med forslag til alternative stationer. Naturstyrelsen er enig i, at der kan bruges andre stationer på konkrete vandløbsstrækninger i Skullebæk, Osbæk, Kommunevandløb 17.2 og Kærbæk. Naturstyrelsen fastholder stationsvalget i Vandløb nordvest for Elstrup og i Skelbæk.

Vejle Kommune gør indsigelse mod anvendelse af et forældet datagrundlag i øvre Grejs Å. Vandløbet er restaureret siden seneste bedømmelse. Naturstyrelsen anerkender, at datagrundlaget er forældet. Indsatsen udskydes og et nyt datagrundlag indsamles til brug i 2. planperiode.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

En lodsejer gør indsigelse mod anvendelse af et forældet datagrundlag i Sdr. Aldum Bæk. Naturstyrelsen mener ikke, at det nu opdaterede datagrundlag er forældet. Datagrundlaget er faunabedømmelser foretaget i henholdsvis 2007 og 2010.

En lodsejer spørger til datagrundlaget for Vandløb ved Sillerupgård og betvivler, at vandløbet er organisk belastet. Naturstyrelsens datagrundlag er en faunabedømmelse foretaget i april 2007 på station 371-5500 (UTM 535644, 6127921), hvor vandløbet var tydeligt organisk belastet og i ringe økologisk tilstand.

Vejle Spildevand A/S anfører, at der er målopfyldelse, jf. seneste vandløbsbedømmelse fra 2009, på strækningen nedstrøms Egtved Rensningsanlæg. Naturstyrelsen fastholder imidlertid, at der ikke er målopfyldelse på strækningen, da der ved en beregning af tilstanden ved brug af medianværdi for perioden 2005 - 2010 ikke er målopfyldelse. Samtidig er der ikke modtaget oplysninger vedr. gennemførte tiltag på rensningsanlægget, som giver en forventning om, at den nuværende tilstand er stabil.

Tilstandskrav

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Vejle, Kolding og Sønderborg Kommune, samt en lodsejer angivet, at kravet til faunaklasse ønskes ændret/opdateret på sammenlagt 35 delstrækninger i forhold til det fremlagte høringforslag

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har efter høringsperiodens afslutning opdateret styrelsens eget datagrundlag med nyere data (2008-2010). Derved er kravet til faunaklassen opdateret for følgende 21 vandløb: Gammelby Mølleå, Fruensmøllested Bæk ved Fruensmøllested, Vejle Å, opstrøms Engholm Fisk, Vejle Å, opstrøms for Hjulsig Dambrug, Vejle Å nedstrøms for Engholm Fisk, Egtved Bæk, vejbro opstrøms Bøllingvej, Egtved Å, sydøst for Spjarupgård, Bredsten Bæk, mellem Haraldskær og Kærbølling, Ballegab Skovbæk, Jennum Bæk, nedstrøms for Skibet Renseanlæg, Tilløb til Vejle Å, fra Buldal Skov nord for Nr. Vilstrup, Tilløb til Vejle Å, fra Frøkær Skov, Højen Å, nedstrøms for Højen Renseanlæg, Tilløb til Højen Å, nord for Vindinglund, Tilløb til Højen Å opstrøms for GL. Koldingvej, Gammelby Mølleå, nedstrøms Bovballe Mølle, Bølling Bæk ved Jordrup Skovvej, Flædbæk, Tilløb til Ferup Skovbæk, Gelballe Bæk, nedre del og Tilløb til Gelbæk ved Sorgenfri.

Vejle og Kolding Kommune har for ni vandløbsstrækninger ønsket, at kravet til faunaklassen opjusteres. Naturstyrelsen anerkender, at kravet til faunaklassen bør opjusteres på to korte strækninger af Åkær Å. Opjusteringen sker samtidig med en ændring i stationsreferencen. Naturstyrelsen fastholder kravet til faunaklassen på delstrækninger i følgende otte vandløb: Gammelby Mølleå, Fruensmøllested Bæk ved Fruensmøllested, Tilløb til Ferup Skovbæk, Truds Å nedre del, Vold Å, Skydsbæk og Østligste tilløb til Gelballe Bæk.

Vejle og Kolding Kommune, samt en lodsejer har for ni vandløbsstrækninger ønsket, at kravet til faunaklassen nedjusteres. Naturstyrelsen anerkender, at kravet til faunaklassen nedjusteres på en kort vandløbsstrækning i Egtved Bæk, således at kravet til faunaklasse fremstår ensartet på en længere vandløbsstrækning, samt i de øvre dele af Tandholt Bæk, hvor stationen samtidigt ændres og nyt datagrundlag indhentes til 2. planperiode. Naturstyrelsen fastholder kravet til faunaklassen for fem delstrækninger i vandløbene Vejle Å, opstrøms for Hjulsig Dambrug, Bybækken, Almind Å, Bastrup Bæk og Fiskebæk (Rohden Å system).

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Vandløb der ønskes udtaget af planen

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Vejle, Kolding og Fredericia Kommuner, samt en lodsejer ønsket at seks vandløb ikke skal omfattes af vandplanen.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen anerkender, at ét rørlagt tilløb til Højen Å ikke bør medtages i vandplanen, da rørlægningen ikke tidligere har været målsat i regionplanen, og der ikke er åbne målsatte vandløbsstrækninger opstrøms rørlægningen.

For tre vandløbsstrækninger i henholdsvis Erritsø Bæk, Gudsø Bæk og Hejls Bæk ønskes vandløbene ud af vandplanen, da der er planer om etablering af søer/vådområder. Naturstyrelsen anerkender, at der kan være planer for etablering af søer, men på nuværende tidspunkt er disse projekter ikke endeligt vedtagne, og Naturstyrelsen fastholder derfor vandløb og vandløbsindsatser i vandplanen. Fredericia og Kolding kommuner kan i deres handleplaner prioritere indsatsen, således at indsatser i de konkrete vandløb afventer en endelig stillingtagen til søprojekterne.

En lodsejer fremfører, at Søvær Grøften ikke tidligere har været målsat og derfor skal udgå af vandplanen. Naturstyrelsen fastholder imidlertid Søvær Grøften i planen, da vandløbet var målsat 'B1' i Vejle Amts Regionplan.

Kolding Kommune fremfører, at vandløbet Klokkeløbet bør udtages af vandplanen, da der er planer om etablering af en sø. Naturstyrelsen anerkender dette og konstaterer, at vandløbet heller ikke er medtaget i vandplanen, da det ikke tidligere har været målsat på den konkrete strækning.

Vandløb der ønskes medtaget i planen

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Vejle, Kolding, Fredericia og Sønderborg kommuner, Danmarks Naturfredningsforening og DTU Aqua ønsket, at konkrete åbne eller rørlagte vandløb omfattes af vandplanerne.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Naturstyrelsen anerkender, at Vandløb nordvest for Elstrup i Sønderborg Kommune og Egum Møllebæk i Fredericia Kommune bør optages i vandplanen.

Naturstyrelsen imødekommer imidlertid ikke de øvrige forslag om optagelse af vandløb eller vandløbsstrækninger i vandplanen, da disse ikke tidligere var målsatte i regionplanerne eller er indskudte rørlagte strækninger uden målsatte åbne strækninger opstrøms. Naturstyrelsen har gennemført en ensretning af de medtagne vandløb i vandplanen. Såfremt oplandsarealet er større end 10 km², er vandløb, som ikke tidligere har været medtaget, nu optaget i vandplanen. I den næste vandplanperiode, er der på ny mulighed for at argumentere for optagelse af nye vandløbsstrækninger.

2.4 Påvirkninger

Spredt bebyggelse

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Kolding Kommune og seks lodsejere påpeget forhold, der vedrører påvirkningen fra den spredte bebyggelse.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig med Kolding Kommune om, at udledningen fra den spredte bebyggelse ikke er årsag til den manglende målopfyldelse i Binderup Mølleå og Kurdam Å. Naturstyrelsen er ligeledes enig i, at den øvre del af Vonsild Å og Vandløb øst for Stouby skal afvente baselineindsatsen overfor spildevand fra den spredte bebyggelse, før øvrige indsatser iværksættes.

Naturstyrelsen fastholder, at de dårlige fysiske forhold er skyld i den manglende målopfyldelse i Råde Bæk.

Rensningsanlæg

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Kolding Kommune og en lodsejer bemærkninger til påvirkninger fra rensningsanlæg.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig i, at Christiansfeld rensningsanlæg ikke er årsag til den manglende målopfyldelse i Aller Å. Naturstyrelsen har tilrettet datagrundlaget for vandplanen i overensstemmelse hermed.

Naturstyrelsen er enig i, at okkerindsatsen i den øvre del af Lammebæk (Rhoden Å) skal udskydes og afvente effekten af en afskåret udledning fra Stouby Rensningsanlæg. Naturstyrelsen har tilrettet datagrundlaget for vandplanen i overensstemmelse hermed.

Regnvandsbetingede udledninger

Sammenfatning af høringssvar

Vejle Spildevand A/S har indgivet bemærkninger til regnvandsbetingede udledninger i Højen Å nedstrøms Højen Renseanlæg, Hørmøllebækken, Skovdallund Mølle Bæk, Egtved Å nedstrøms Egtved Rensningsanlæg og Egtved Å opstrøms Egtved Rensningsanlæg.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig i, at de regnvandsbetingede udledninger ikke er årsag til manglende målopfyldelse i Højen Å, nedstrøms for Højen Renseanlæg, Hørmøllebækken, Skovdallund Mølle Bæk og Egtved Å, nedstrøms Egtved Rensningsanlæg. Naturstyrelsen har tilrettet datagrundlaget for vandplanen i overensstemmelse hermed.

Naturstyrelsen fastholder i overensstemmelse med indsigelsen indsatsen overfor regnvandsbetingede udledninger i Egtved Å opstrøms Egtved Rensningsanlæg.

Saltvandspåvirkede vandløb

Sammenfatning af høringssvar

Fredericia Kommune har bemærket, at de nedre dele af Gudsø Mølleå, Gudsø Bæk, Flansbækken, Vindmølle Bæk og Egeskov Bæk sandsynligvis er saltvandspåvirkede og derfor ikke kan opretholde god økologisk tilstand.

Kolding Kommune bemærker, at nedre del af Hejls Bæk er saltvandspåvirket.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig i, at de nævnte vandløbsstrækninger er saltvandspåvirkede. Datagrundlaget for vandplanen er tilrettet i overensstemmelse hermed, og der stilles ikke konkrete krav til

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

faunaklassen på disse strækninger, ligesom eventuelle fysiske vandløbsindsatser er fjernet fra vandplanen.

Naturlig sommerudtørring

Sammenfatning af hørings svar

Fredericia Kommune har bemærket, at øvre, tidligere B3-målsatte tilløb til Gudsø Mølleå muligvis udtørres om sommeren og derfor ikke kan opfylde kravet til faunaklassen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har gennemgået datagrundlaget på den pågældende strækning og finder ikke data, der bekræfter, at vandløbet er sommerudtørrende. Naturstyrelsen fastholder derfor kravet til faunaklassen.

2.5 Virkemidler og indsatsprogram

2.5.1 Vandløbsrestaurering

Grusudlægning og genslyngning

Sammenfatning af hørings svar

1) I oplandet foreslår Danmarks Naturfredningsforening restaurering i form af grusudlægning og genslyngning i en lang række vandløb med og uden målopfyldelse i planen.

2) En lodsejer anfører, at markerne bliver for våde, hvis der gennemføres restaureringer i vandløbene.

Naturstyrelsens bemærkninger

1) Vandplanen foreskriver kun en miljøforbedrende indsats for de vandløbsstrækninger, som ikke forventes at opfylde miljømålet i 2015. For de vandløb, hvor den ønskede faunaklasse allerede er opnået (målopfyldelse), skal der derfor ikke gennemføres restaurering eller andre indsatser. I vandløb uden målopfyldelse gennemføres der kun restaurering, hvor der ikke er en organisk belastning fra den spredte bebyggelse, og hvor virkemidlet ændret vandløbsvedligeholdelse ikke er brugbart. Naturstyrelsen kan derfor ikke imødekomme ønsket om en væsentlig indsats i form af grusudlægning. Restaurering ved genslyngning er ud fra betragtninger om omkostningseffektivitet ikke et virkemiddel i denne 1. vandplanperiode.

2) Vandløbsrestaurering, herunder vandplanindsatser, er omfattet af vandløbslovens bestemmelser om restaurering, hvoraf det fremgår, at der skal udarbejdes konkrete projektforslag, herunder konsekvensvurderinger før et projekt kan godkendes. Konsekvensvurderingerne skal bl.a. belyse evt. effekter i forhold til afvanding via dræn og grøfter samt stuvningspåvirkninger. Først når der er udarbejdet projektforslag, herunder konsekvensvurderinger, kan et projekt komme i betragtning til gennemførelse. Konsekvensvurderingerne viser, hvilke arealer som projektet påvirker. Enhver, der lider tab i den forbindelse, har ret til erstatning.

Yderligere oplysninger om vandløbsrestaureringer kan findes i "Høringsnotat om overordnede og generelle hørings svar", afsnit 2.6.7 og 3.4.1.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Prioritering af vandløb

Sammenfatning af hørings svar

Sønderborg Kommune bemærker, at restaurering i Alfsbæk, Tilløb til Flensborg Fjord og øvre Stolbro Bæk, samt tilløb til Nybøl Nor bør tilsidesættes til fordel for andre vandløb, hvor der kan opnås en større miljøgevinst.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen anerkender, at restaurering af nogle vandløb giver større miljøgevinst end andre. For de konkrete vandløb er indsatsen med restaurering udskudt til en senere vandplanperiode, og i stedet afventes effekten af ændret vandløbsvedligeholdelse. Tilløbet til Nybøl Nor er helt taget ud af vandplanen.

Yderligere oplysninger om vandløbsrestaureringer kan findes i "Høringsnotat om overordnede og generelle hørings svar", afsnit 2.6.7 og 3.4.1.

Genslyngning og vådområder

Sammenfatning af hørings svar

Danmarks Naturfredningsforening ønsker, at Spang Å fra Taulov til Herlevsvej genslynges, og at der etableres et vådområde nedstrøms et regnvandsbassin i Fårbæk.

Naturstyrelsens bemærkninger

Genslyngning og etablering af vådområder til sikring af målopfyldelse i vandløbene er ikke prioriterede virkemidler i denne vandplanperiode.

2.5.2 Ændret vandløbsvedligeholdelse

I oplandet har Kolding og Fredericia kommuner, Danmarks Naturfredningsforening, Patriotisk Selskab på vegne af Tirsbæk Gods, Binderup – Bjert Strands grundejerforening og 38 lodsejere fremsendt bemærkninger vedrørende ændret vandløbsvedligeholdelse.

Markerne bliver for våde

Sammenfatning af hørings svar

32 lodsejere anfører, at markerne bliver for våde, hvis vedligeholdelsen af vandløbene reduceres, og at dette vil gå ud over høsten.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til 'Høringsnotatet om overordnede og generelle hørings svar', afsnit 2.6.6. 'Ændret vandløbsvedligeholdelse, herunder påvirkninger af dræn' og afsnit 3.4.2 'Ændret vandløbsvedligeholdelse'.

Vandløbet vedligeholdes ikke

Sammenfatning af hørings svar

Fredericia Kommune bemærker at konkrete strækninger i Gudsø Mølleå ikke vedligeholdes og derfor ikke kan omfattes af virkemidlet ændret vandløbsvedligeholdelse, der har til formål at forbedre vandløbsfysikken.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen anerkender oplysningen og indsatsen er derfor fjernet på de konkrete vandløbsstrækninger.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Virkemidlet ønskes på nye vandløbsstrækninger.

Sammenfatning af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening ønske at virkemidlet 'ændret vandløbsvedligeholdelse' anvendes i Spang Å fra Pjedsted til Rands Fjord.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen kan ikke imødekomme ønsket, da vandløbsstrækningen i Spang Å er belastet af udledninger fra den spredte bebyggelse. Man afventer derfor indsatsen overfor denne spildevandsbelastning, før en eventuel indsats i form af ændret vandløbsvedligeholdelse iværksættes.

Der er påvirkning fra spredt bebyggelse

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune og seks lodsejere bemærker, at årsagen til manglende målopfyldelse skyldes udledning fra spredt bebyggelse. Bemærkningerne vedrører vandløbsstrækninger i følgende vandløb: Tilløb til Bobæk, Drabæk Mølle Å opstrøms Drabæk Mølle og Vonsild Å.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen anerkender, at der i de konkrete vandløb er indsats overfor udledninger fra den spredte bebyggelse, og at virkemidlet 'ændret vandløbsvedligeholdelse' derfor skal undtages, til man har set effekten af spildevandsindsatsen i det åbne land. Tilløb til Bobæk er helt udtaget af vandplanen.

Mulig påvirkning af sommerhuse

Sammenfatning af høringssvar

Binderup – Bjert Strands Grundejerforening bemærker at ændret vandløbsvedligeholdelse i Vindemose Afvandingskanal (Tilløb til Mosvig, Kolding kommune) kan give en øget risiko for at et antal sommerhuse i særlige situationer kan blive vandlidende.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har undtaget indsatsen med ændret vandløbsvedligeholdelse efter oplysninger fra Kolding Kommune om igangværende vådområdeprojekt i tilknytning til vandløbet.

Vandløb der ikke er medtaget i vandplanen

Sammenfatning af høringssvar

Patriotisk Selskab har på vegne af Tirsbæk Gods gjort indsigelse mod virkemidlet 'ændret vandløbsvedligeholdelse' i Skovgrøft ved Fisketoft.

Naturstyrelsens bemærkninger

Vandløbet er ikke medtaget i forslaget til vandplanen og indeholder derfor heller ikke forslag til ændret vandløbsvedligeholdelse.

Et administrativt problem

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune bemærker, at gennemførelse af ændret vedligeholdelse i private vandløb vurderes at blive et administrativt problem.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsens bemærkninger

For private vandløb fastsætter kommunen bestemmelser for den fremtidige praksis for vedligeholdelse af det pågældende vandløb. Den videre proces – for både offentlige og private vandløb - følger vandløbslovens gældende bestemmelser om høring, indsigelser, godkendelse og klagemuligheder. Yderligere behandling af emnet findes i ”Høringsnotat om overordnede og generelle høringssvar”, afsnit 2.6.6.

2.5.3 Fjernelse af spærringer

Spærringer ønskes medtaget i vandplanen

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har Fredericia Kommune indmeldt to nye spærringer og Kolding Kommune tre nye spærringer, DTU Aqua har indmeldt én ny spærring, og Danmarks Naturfredningsforening har indmeldt otte nye spærringer.

Naturstyrelsens bemærkning

Naturstyrelsen har indarbejdet de indmeldte spærringer fra Kolding og Fredericia kommuner i datagrundlaget. Indsatsen til sikring af kontinuiteten ved disse spærringer er dog udskudt til 2. planperiode.

Naturstyrelsen er enig i DTU Aquas indmelding af spærring i Rold Bæk, men bemærker, at spærringen allerede fremgår af udkast til vandplanen.

Naturstyrelsen er enig i tre af de ni indmeldte spærringer fra Danmarks Naturfredningsforening og har indarbejdet disse i vandplanen. Indsatsen til sikring af kontinuiteten ved disse spærringer er udskudt til 2. planperiode. Naturstyrelsen har ikke indarbejdet de øvrige seks indmeldte spærringer, da styrelsen i sommeren 2011 har besigtiget disse og vurderet, at der allerede er kontinuitet. De seks spærringer ligger i tilløb til Bølling Bæk, Gudsø Bæk, Gudsø Mølle Å og tilløb til Vester Nebel Å.

Kontinuitet er allerede opnået eller forventes opnået

Sammenfatning af høringssvar

Fredericia Kommune angiver, at kontinuitet er sikret ved to spærringer i Ullerup Bæk.

Aabenraa Kommune vurderer, at der er kontinuitet ved Skovfogedbækkens underføring ved Tinglevvej.

Vejle kommune angiver, at der er kontinuitet ved tidligere Bindeballe Dambrug i Bindeballe Møllebæk, samt at der ikke er kontinuitet ved spærring i Vollund Bæk.

En dambrugsejer oplyser, at der forventes gennemført kontinuitet ved Lihmskov, Tågelund og Ege-Tved dambrug inden 2015, jf. påbud fra Vejle Kommune.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen anerkender den opnåede og forventeligt opnåede kontinuitet og har justeret indsatsen i vandplanen i overensstemmelse hermed. Spærringen i Vollund Bæk sættes til indsats i vandplanen.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Spærringer – undtagelser

Sammenfatning af høringssvar

Patriotisk Selskab bemærker for Tirsbæk Gods, at der allerede er etableret passage i Tirsbæk ved voldgraven ved Tirsbæk Gods i form af et omløbsstryg. Fredericia Kommune bemærker, at seks spærringer i øvre Erritsø Bæk bør undtages grundet ringe miljøgevinst.

En lodsejer bemærker, at fjernelse af en spærring, der giver adgang til øvre Vojens Bæk, ikke giver mening, da vandløbet er tørt flere måneder om sommeren. Fjernelse af spærringen vil desuden medføre unødigt materialetransport og erosion af den opstrøms strækning.

Naturstyrelsens bemærkninger

Indsatsen ved Tirsbæk undtages i 1. planperiode. Den etablerede passage ved Tirsbæk vil blive vurderet i forhold til opnåelse af kontinuitet i 2. vandplanperiode.

Naturstyrelsen er enig i, at miljøgevinsten er minimal ved fjernelse af spærringerne i øvre Erritsø Bæk, og en indsats ved disse er derfor undtaget i 1. planperiode.

Naturstyrelsen er ikke enig i, at strækningen opstrøms den omtalte spærring i Vojens Bæk er udtørrende og uden væsentlig værdi. Naturstyrelsen har senest i 2008 undersøgt tilstanden i Vojens Bæk på den konkrete strækning og har konstateret, at der er en god økologisk tilstand. Indsatsen overfor spærringen undtages derfor ikke.

Kulturhistoriske hensyn

Sammenfatning af høringssvar

Kulturarvsstyrelsen ønsker, at der tages kulturhistoriske hensyn ved Drabæk Mølle ved Kolding Å, Tørning Mølle og Kristiansdals Mølle ved Tørning Å, Vibæk Mølle ved Vibæk (Als), Sandbjerg Mølle ved Snogbæk, Svends Mølle ved Rohden Å og Hopballe Mølle ved Grejs Å.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har på baggrund af indsigelsen fra Kulturarvsstyrelsen undtaget indsatsen ved Drabæk Mølle ved Kolding Å, Tørning Mølle og Kristiansdals Mølle ved Tørning Å, Vibæk Mølle ved Vibæk (Als) og Sandbjerg Mølle ved Snogbæk. Naturstyrelsen fastholder indsatsen ved Svends Mølle ved Rohden Å og Hopballe Mølle ved Grejs Å.

2.5.4 Åbning af rørlagte strækninger

Tilføjelser og ændringer til datagrundlaget

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune, Sønderborg Kommune, DTU Aqua, Danmarks Naturfredningsforening og en lodsejer har fremsendt oplysninger om 26 nye rørlægninger, som ikke fremgår af vandplanen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen anerkender og har indarbejdet de rørlægninger, som var målsatte i amternes regionplaner, eller som ligger indskudt på åbne, tidligere målsatte vandløbsstrækninger. Dermed er 11 af de 26 indmeldte rørlægninger indarbejdet i vandplanens datagrundlag. Disse er beliggende i tilknytning til vandløbene: Tilløb til Bobæk, Lammebæk, Selsbæk, Humbæk, Gruven, Grønnebæk, Vandløb i Nørreskoven, Tilløb til Mjang Dam, Tilløb til Nybøl Nor og Vandløb øst for Stouby.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

De resterende 15 rørlægninger anerkendes som rørlægninger, men medtages ikke i vandplanen, da de enten er beliggende i vandløb, som ikke tidligere er målsatte, eller ikke eksisterer længere eller fordi de indsendte bemærkninger er mangelfulde i forhold til rørenes geografiske placering. Disse rørlægninger er beliggende i tilknytning til vandløbene: Egeskov Bæk, Vindmølle Bæk, Tilløb til Binderup Mølleå, Tilløb til Taps Å, Lavtskov Bæk, Tilløb til Bankel Nor, Tilløb fra Sdr. Vilstrup, Vedbæk, Barsbæk, Skelbæk, Rendeløb, Hundsbjerg Bæk og Tilløb til Kokær Bæk.

Eksisterende rørlægninger i datagrundlaget

Sammenfatning af høringssvar

Aabenraa, Vejle, Sønderborg og Fredericia kommuner, Kulturarvsstyrelsen, DTU Aqua, Danmarks Naturfredningsforening, Nydamselskabet og 87 lodsejere har fremsendt bemærkninger til rørlægninger i datagrundlaget. Bemærkningerne vedrører generelt om rørlægningerne bør åbnes eller bevares som rørlægninger. 25 lodsejere anfører, at det bliver vanskeligt at køre rundt på markerne, hvis rørlægningerne åbnes. 14 lodsejere gør opmærksom på, at de taber jord til randzoner i forbindelse med åbning af rørlagte vandløbsstrækninger. 13 lodsejere anfører, at der kun er en lille miljøgevinst ved en genåbning af det rørlagte forløb. Andre lodsejere gør opmærksom på, at en genåbning af rørlagte vandløb er uhensigtsmæssig, da jorden vil falde sammen (pga. rørlægningens store dybde og/eller flydesand) eller der vil være risiko for andre uhensigtsmæssigheder såsom forurening eller dårligere afvanding.

Naturstyrelsens bemærkninger

De fleste rørlægninger er efter høringsperioden enten udtaget af vandplanen eller omklassificeret til stærkt modificerede vandløbsstrækninger. Der iværksættes derfor ikke i større udstrækning en indsats til genåbning af de rørlagte vandløbsstrækninger.

Undtaget herfra er 19 kilometer indskudte rørlægninger i udvalgte højt målsatte vandløb, hvor rørlægningerne skal genåbnes. De pågældende rørlægninger fremgår af kortmaterialet på www.naturstyrelsen.dk. Der henvises endvidere til en behandling af emnet i 'Høringsnotat om overordnede og generelle høringssvar', afsnit 2.6.9 og 3.4.4.

2.6 Sammenhæng med Natura 2000

Natura 2000 – mulig konflikt mellem natur- og vandplan

Sammenfatning af høringssvar

Vejle Kommune bemærker, at sikringen af kontinuitet ved Hopballe Mølle i Grejs Å kan indeholde en konflikt med vandløbsnaturtypen i habitatområdet, såfremt spærringen helt fjernes.

En lodsejer bemærker, at ændret vandløbsvedligeholdelse i Odderkærsvæk ved Bankel Nor vil være til skade for habitatnaturen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det er kommunen, som gennemfører indsatserne i vandplanen og samtidig vurderer, om der i den forbindelse skal tages særlige hensyn til habitatnaturen. Naturstyrelsen vurderer, at det i de fleste tilfælde vil være muligt at tilgodese både vandløbsnatur og habitatnatur.

Vandløbet Odderkærsvæk udgår af vandplanen, da det ikke tidligere var målsat i regionplanen. Herved bortfalder ligeledes indsatsen i form af 'ændret vandløbsvedligeholdelse'.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

2.7 Andre Forhold

Beskyttet vandløb efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Sammenfatning af høringssvar

En lodsejer bemærker, at vandplanens kort fejlagtigt viser, at Vandløb ved Sillerupgård er beskyttet. Der er ifølge lodsejeren tale om en åben drængrøft.

Naturstyrelsens bemærkninger

Vandløbet er ifølge korttema fra Sønderjyllands Amts regionplan beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, hvilket har ligget til grund for vandplanens kort over beskyttede vandløb.

Vandløb – kortgrundlag forældet

Sammenfatning af høringssvar

Vejle Kommune har indgivet bemærkninger om, at der er gennemført genslyngning på strækninger af Omme Å, Vejle Å, Tågelund Bæk og øvre Grejs Å m.fl.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen justerer løbende det anvendte vandløbstema i det omfang, at Naturstyrelsen er gjort opmærksom på de ændrede forløb, samtidigt med at nyeste luftfotos tydeligt angiver de ”nye” forløb af vandløbene.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

3.0 Kystvande

3.1 Resumé

Der er modtaget 3 høringsvar. De er kommet fra Landboorganisationerne i Syddanmark, Hans-Henning Kraak og Tværsig Olesen A/S (behandlet i kap. 7 Særlige emner).

Høringsvarene omhandler:

- Ålegræsmetoden
- Datagrundlag
- Andre kilder til N end landbrug
- Intern belastning
- Forskel i danske og tyske krav
- Belastningsopgørelser
- Efterafgrøder

Naturstyrelsen har opdateret datagrundlaget frem til 2010, hvilket har medført visse ændrede vurderinger.

3.2 Miljømål

Sammenfatning af høringsvar:

Ålegræsmetoden:

Landboorganisationerne i Syddanmark pointerer at flere videnskabelige undersøgelser (DMU nr. 755, 2009, "Analyse af ålegræsværktøjets anvendelighed til fastsættelse af miljømålsætning for kystvande og kvælstofreduktionskrav, DHI, DMU's arbejdsrapport nr. 256 af 2009 og "Svigtende retablering af ålegræs i fjorde" fra tidsskriftet Vand og Jord) viser, at ålegræsmetoden er uegnet til at vurdere miljøforhold ud fra fordi:

- Relationen mellem ålegræs og kvælstof kan anfægtes, og især viser seneste internationale forskning at økologiske systemer har svært ved at bringes tilbage til tidligere tiders gode miljøtilstand grundet en lang række menneskeskabte faktorer så som fiskeri, fysiske modifikationer, klimaændringer mm. Dette er eksemplificeret med ålegræs i Kolding Fjord hvor der trods betydelige reduktioner i kvælstofudledningen ikke er sket en fremgang i ålegræssets dybde i tilsvarende periode. Ålegræs værktøjet vurderes at være helt utilstrækkelig til at fastsætte et fagligt baseret indsatsbehov.
- Relationerne skal være stedspecifikke og det er de i de færreste tilfælde. Desuden er de stedspecifikke datagrundlag for utilstrækkelige og derfor upræcise. F.eks. findes ingen historiske ålegræsdata for Kolding yderfjord hvor der derfor er brugt "generelle" kvælstof relationer, som ikke tager højde for de specifikke lokale forhold.
- Ålegræs dybdegrænse er også bestemt af saltholdighed og temperatur.
- Ålegræs genotypen fra efter 1930 kan være svag

Landboorganisationerne i Syddanmark finder at miljømålene bør revurderes, da andre faktorer end kvælstof har betydning for vandmiljøet:

- Stigende temperatur
- Fiskeri og muslingefiskeri
- Miljøfarlige stoffer
- Mange af levestederne for dyr og makroalger på havbunden mangler.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsens bemærkninger:

Der henvises til Naturstyrelsens bemærkninger i afsnit 2.2.2 målsætningen om kvælstofindsats (kystvande) og afsnit 2.3.3 Ålegræsværktøjet og afsnit 2.10.4 om Havne, klapning, sejlads, fiskeri, akvakultur og øvrigt i ”Høringsnotat om overordnede og generelle hørings svar”, hvor forholdene er behandlet.

3.3 Datagrundlag og fagligt grundlag

Sammenfatning af hørings svar:

Landboorganisationerne i Syddanmark mener, at Naturstyrelsen har pligt til at skaffe et forsvarligt datagrundlag, som afspejler de faktiske forhold, og at det ligger inden for grænserne af det mulige og rimelige at inddrage de specifikke lokale forhold for Kolding yderfjord i fastsættelse af miljømål og at der i fastsættelse af indsatsbehov tages i betragtning at en forøgelse af ålegræsudbredelsen ikke alene opnås ved reduktion i kvælstof. Uden fornøden sikkerhed i bestemmelse forventes forsigtighedsprincippet og proportionalitetsprincippet anvendt.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Der henvises til Naturstyrelsens bemærkninger i afsnit 2.2.2 målsætningen om kvælstofindsats (kystvande) og afsnit 2.3.3 Ålegræsværktøjet i ”Høringsnotat om overordnede og generelle hørings svar”, hvor forholdene er behandlet.

Forskel i danske og tyske krav

Sammenfatning af hørings svar

Landboorganisationerne i Syddanmark gør opmærksom på, at der i Tyskland stilles væsentlig lempeligere krav til reduktion i kvælstof udledningen:

- Tyskland stiller ingen reduktionskrav på basis af miljømæssig tilstand i inderfjorde, men afventer 18 år på om den historiske belastning er aftaget tilstrækkeligt, før man tager stilling til om der fortsat skal anvendes undtagelsesbestemmelser.
- Danmark har allerede via vandmiljøplanerne reduceret mere i kvælstofudledningen end tyskerne vil via vandplanerne og er således allerede foran. En yderligere reduktion i kvælstoftilførsel vil reducere udvaskningen men gå væsentlig ud over udbyttet med konkurser til følge.
- Tyskerne reducerer både i kvælstof og fosfor udledningen. Når Danmark kun reducerer i kvælstofudledningen vil kvælstofreduktionen blive overimplementeret.
- Gødningsreglerne er væsentlig mere restriktive i DK end i Tyskland.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til Naturstyrelsens bemærkninger i afsnit 2.2.2 målsætningen om kvælstofindsatsen og afsnit 2.2.8 om forholdet til indsatsen i andre lande og afsnit 2.3. om det faglige grundlag og afsnit 2.4 om datagrundlaget i ”Høringsnotat om overordnede og generelle hørings svar”, hvor forholdene er behandlet.

3.4 Påvirkninger

Andre kilder til N end landbruget:

Sammenfatning af hørings svar:

Hans Henning Kraack mener at det er problematisk at langt størstedelen af indsatsen pålægges landbruget i oplandet til Haderslev Fjord. Han mener at en stor del af problemet med at nå målopfyldelse skyldes intern fosforpulje i fjorden efter tidligere tiders direkte spildevandsudledninger, og mener der bør ses på de endnu ikke kloakerede sommerhusområder og

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

at der stadig sker overløb af urensset spildevand fra rensningsanlæg som bidrager betydeligt til kvælstofbidraget til Fjorden.

Landboorganisationerne i Syddanmark pointerer at der er andre kilder til mængden af kvælstof og iltsvind i de danske farvande end landbrugets udledning af kvælstof:

- Blågrønalgens fiksering af atmosfærisk kvælstof
- Kvælstof flow fra Østersøen
- Randeffect. F.eks. indgår bidraget over Lillebælt randen ikke i beregningerne for Kolding Fjord
- Vind, temperatur og vandstrømme er vigtigste parametre i forhold til iltsvind og er slet ikke beskrevet i vandmiljøplanerne.

Landboorganisationerne i Syddanmark gør desuden opmærksom på, at der i de indre fjorde findes store aflejringer i sedimentet fra by og industrispildevand fra før 1990'erne hvor rensningsanlæg blev udbygget. Disse aflejringer frigiver især fosfor men også organisk stof og kvælstof og er medvirkende til at de i vandplanen stillede mål bliver vanskelige at opnå udelukkende med krav om reduktion af kvælstof udledning, og kravene til reduktion af kvælstof bliver overestimerede.

Belastningsopgørelser:

Landboorganisationerne i Syddanmark har forstået at belastningsopgørelser er foretaget på forskellige vidensniveauer (1-3) for ca. 1600 deloplande, hvoraf der for halvdelen kun er få eller ingen data til rådighed. Som eksempel nævnes Kolding Fjord som er vidensniveau 3.

Landboorganisationerne i Syddanmark mener at det er problematisk at reduktionskravene til Kolding Fjord er så store set i forhold til den manglende viden, og vurderer at de økonomiske konsekvenser ved de ønskede reduktionskrav til Kolding Fjord er betragtelige og fjerner grundlaget for landbruget i oplandet.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Der er i forhold til planudkastene, der har været udsendt i høring, foretaget en opdatering af datagrundlaget fra 2005 til 2009/10 og herudfra er der gennemført en ajourføring af opgørelsen af stoftilførslerne til de enkelte kystvande. Det har medført en justering af indsatsbehovet til en række kystvande i de endelige vandplaner, herunder til Kolding Fjord.

Alle kystvande er fortsat omfattet af en generel undtagelse, der baseres på usikkerhed eller manglende viden mht. opgørelse af indsatsbehov.

Der henvises til Naturstyrelsens bemærkninger i afsnit 2.2.2 målsætningen om kvælstofindsatsen og afsnit 2.3. om det faglige grundlag og afsnit 2.4 om datagrundlaget i ”Høringsnotat om overordnede og generelle høringssvar”, hvor forholdene er behandlet.

3.5 Virkemidler og indsatsprogram

3.5.1 Randzoner

Der henvises til afsnit 4.5.1.

3.5.2 Efterafgrøder

Sammenfatning af høringssvar:

1) Landboforeningerne i Syddanmark mener, at landmænd bør kunne medvirke til etablering af stenrev som alternativ til efterafgrøder.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

2) Bundsø Pumpelag har tilkendegivet, at de som alternativ til efterafgrøder i oplandet ønsker at kunne etablere et privat finansieret vådområdeprojekt. Bundsø Pumpelag ønsker samtidig, at vådområdeprojektet i Bundsø fremadrettet gennemføres som et privat lodsejerprojekt og ikke som det kommunale vådområdeprojekt, som Sønderborg Kommune har påbegyndt en forundersøgelse på.

3) Der er fra lodsejere modtaget 177 hørings svar vedrørende vandplanernes krav om i visse deloplande at etablere yderligere efterafgrøder eller dyrkning af efterafgrøder i stedet for 100 procent grønne marker. Indsigelserne omhandler, at dyrkning af efterafgrøder er uønsket, at det forringer dækningsbidraget, og at det sætter begrænsninger for sædskiftet eller ikke er foreneligt med aktuell anvendelse af areal.

Naturstyrelsens bemærkninger:

1) Etablering af stenrev og genetablering af tidligere stenrev som alternativt virkemiddel er foreslået af flere indsigere. Før stenrev kan indgå som målrettet virkemiddel i vandplanlægningen, er dog behov for mere konkret viden om lokal økologiske forholds betydning for kvælstofreduktionseffekten, praktiske erfaringer, økonomi samt kortlægning af i hvilke områder stenrev potentielt kan fungere som supplerede virkemiddel i vandplanlægningen. Når potentialet, effekterne og økonomien i næringsstofreduktion for stenrev er bedre dokumenteret, vil Naturstyrelsen tage stilling til en eventuel inddragelse af virkemidlet i vandplanlægningen.

Mulighederne for naturgenopretning ved genetablering af tidligere stenrev forventes at blive vurderet i forbindelse med opfølgning af indsatsen i de marine NATURA2000 områder i naturplanerne i sammenhæng med indsatsen i næste generation af vandplaner.

Der henvises endvidere til afsnit 2.6.19 ”Alternative virkemidler / Stenrev” i ”Høringsnotat om overordnede og generelle hørings svar”, hvor forholdene er behandlet.

2) Naturstyrelsen har noteret sig Bundsø Pumpelag’s forslag, men skal henvise til, at vandplanernes krav til dyrkning af yderligere efterafgrøder implementeres gennem sektorlovgivningens årlige bekendtgørelse om jordbrugs anvendelse af gødning og om plantedække (BEK nr. 845 af 12. juni 2011). Det fremgår af bekendtgørelsens kapitel 6, hvilke alternativer der er godkendt som erstatning for efterafgrøder. Etablering af et privat egenfinansieret vådområde er i henhold til bekendtgørelsen ikke et godkendt alternativ.

3) For så vidt angår hørings svarene fra enkelt-lodsejere henvises der til ”Høringsnotat om overordnede og generelle hørings svar”, afsnit 2.6.3, hvor de berørte emner er behandlet.

3.5.3 Vådområder

Ingen hørings svar modtaget under dette emne.

3.6 Sammenhæng med Natura 2000

Ingen hørings svar modtaget under dette emne.

3.7 Andre lokale forhold

Ingen hørings svar modtaget under dette emne.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

4.0 Søer

4.1 Resume

Der er modtaget 5 hørings svar vedrørende lokale forhold om søer og vandhuller. De er kommet fra 5 Kommuner, 1 organisation og 1 lodsejer.

Hørings svarene omhandler:

- Miljømål
- Datagrundlag og fagligt grundlag
- Påvirkninger
- Virkemidler og indsatsprogram
- P-ådale
- Sørestaurering
- Andre lokale forhold.

4.2 Miljømål

Søer, der mangler i vandplanen

Sammenfatning af hørings svar

Vejle Kommune bemærker, at den målsatte habitatsø Rørbæk Lillesø, Øst (>1 ha) ikke er specifikt med i vandplanen.

Sønderborg Kommune bemærker, at den målsatte habitatsø Hart Sø ved Kegnæs ikke er specifikt med i vandplanen. Kommunen mener, at søen er større end 1 ha. Kommunen bemærker desuden, at søen Fredsmaj ikke er med i vandplanudkastet. Kommunen mener, at søen har et vandspejl på 6 ha og dermed er >5 ha.

Vejle Kommune har bemærkning om 8 søer, der ikke er med i vandplanudkastet. Det drejer sig om Bjerlev Hede Sø, Riis Sø, Spjarup Kratsø, Åst Sø, Vorkbakke Sø og søerne ved Haraldskær og Kirkebro. Kommunen anfører, at der i perioden 2005 – 2007 har været tilsynsbesøg på søerne (ekstensiv 2), hvor der er udtaget vandprøver, der er analyseret for klorofyl-a. Klorofyl-a er den parameter, som søernes miljømål fastsættes efter, men søerne er ikke specifikt målsat i Vandplanen og der er ikke beskrevet en indsats i oplandet til disse søer.

Vejle Kommune nævner endvidere 25 specifikt målsatte småsøer fra Vejle Amts Regionplan, som kommunen mener bør være med i vandplanen, men som ikke er med i høringsudkastet. Det drejer sig om Sø ved Gravens Syd, Sø ved Gravens Nord, Sø ved Spjarup, Sø ved Refsgårde, Rosdam, Sø i Rødemose, Voldborg Sø, Sø i Tøsbj Mose, Tøsbj Sø, Sø ved Båsehøj, Sø ved Givskud, Sø i Pilmose Øst, Sø i Pilmose Vest, Sø ved Odderbæk, Givskud Østermark, Linnerup, Bjerlev Hede 1, Bjerlev Hede 2, Bjerlev Hede 3, Verstvej pp.1, Verstvej pp.2, Hammer, Dulmose, Givskudlund, S for Damhøje ved Hu.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det er en fejl, at Rørbæk Lillesø Øst ikke er individuelt nævnt i vandplanudkastet, idet søen opfylder retningslinjerne da den er målsat i den tidligere regionplan og større end 1 ha. Søen indgår i den endelige vandplan.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Vedrørende Hartsø ved Kegnæs vurderer Naturstyrelsen ikke, at søen er større end 1 ha. Søer består af flere vandflader, der kun tilsammen er større end 1 ha. Hart Sø ved Kegnæs medtages derfor ikke i vandplanen som specifikt målsat sø.

Det er en fejl, at Fredsmaj ikke er individuelt nævnt i vandplanudkastet, idet søen opfylder retningslinjerne da den er >5 ha. Søen indgår i den endelige vandplan.

Vedrørende de 8 søer nævnt af Vejle kommune gælder som for andre søer, at for at søerne skal være individuelt medtaget i vandplanen, skal de være større end 5 ha eller større end 1 ha hvis de var specifikt målsatte i regionplanen. Bjerlev Hede Sø er den eneste der er specifikt målsat i Vejle Amts regionplan, men søen er <1 ha. Derfor er den ikke individuelt nævnt i vandplanen. De øvrige syv søer er ikke specifikt målsat i regionplanen og samtidig <5 ha. Derfor er disse heller ikke individuelt medtaget i vandplanen.

Af de 25 søer nævnt af Vejle kommune er Dulmose (>1 ha) individuelt nævnt i vandplanen. Af de resterende 24 målsatte søer er de 9 søer større end 1 ha (Sø ved Spjarup; Sø ved Refsgårde; Rosdam; Sø i Rødemose; Sø i Tøsby Mose; Tøsby Sø; Sø ved Givskud; Sø i Pilkrose Øst og Sø i Pilkrose Vest). Disse søer indgår i den endelige vandplan.

Se endvidere det generelle høringsnotat afsnit 2.2.7 vedrørende størrelseskriterier for søer.

Miljømål

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune skriver, at Skærsø er målsat med god tilstand. Skærsø blev fredet i 1977. Om fredningens formål står der bl.a. at det er "...at bevare Skærsø som en klarvandet hedesø..." Frem til og med 1987 var Skærsø klarvandet med sommermiddelsigt dybder ofte større end 3 meter, og søens vegetation var veludviklet. I 1988 blev der konstateret en markant forringelse af vandets klarhed og forhøjede næringsstofkoncentrationer. I udkastet til vandplan står: "Skærsø er målsat med god tilstand og den øvre grænse for klorofyl på 12 µg/l, da der ikke foreligger viden om, at den skulle have en særlig lav referencetilstand." Der foreligger kun ganske få, ældre målinger af koncentrationen af klorofyl-a i Skærsø, men fra og med 1988 er variationen velbeskrevet. De få målinger, der er fra 1978 viser så lave niveauer af klorofyl-a, som kun kendes fra landets reneste søer. Målinger fra året 1988 på 13 µg/l ligger markant højere end målingerne 10 år tidligere, i perioden efter 1988 steg koncentrationen yderligere, med en del variation mellem årene.

Det Økologiske Råd skriver, at Fårup Sø er målsat med god tilstand, men bør målsættes med høj tilstand, idet der er tale om en naturlig dyb sø. Rådet mener desuden, at de 2 søer Felsbæk Møllesø og Pamhule Sø bør målsættes med høj tilstand, idet der foreligger data.

Naturstyrelsens bemærkninger

For generelle forhold vedrørende fastsættelse af miljømål henvises til det generelle høringsnotat afsnit 2.2.7 vedrørende Fastlæggelse af miljømål og anvendelse af strengere miljømål.

På baggrund af Kolding og Vejen Kommunes fremsendte datamateriale målsættes Skærsø i den endelige vandplan med god tilstand og et klorofylmål på 8 µg/l svarende til den nedre grænse for klorofyl, idet der på baggrund af datamaterialet nu foreligger viden om, at søen skulle have en særlig lav referencetilstand.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Fårup Sø opfylder i dag ikke høj tilstand og målsættes derfor ikke med høj tilstand (svarende til et klorofylniveau på 7 µg/l). Fårup Sø målsættes med god økologisk tilstand (svarende til et klorofylniveau på 12 µg/l) i den endelige vandplan. Fårup Sø's miljøtilstand i dag er vurderet til moderat tilstand på baggrund af klorofylmålinger fra 2006 og 2009 (samlet sommergennemsnit for de to år er 18,8 µg/l).

I den endelige vandplan er Felsbæk Møllesø målsat med maksimalt potentiale og et klorofylmål på 5,7 µg/l svarende til forholdene i 2000.

Pamhule Sø blev undersøgt i 2007 og blev umiddelbart vurderet til at være i høj tilstand på grund af et meget lavt klorofylindhold. Det vurderes dog, at det lave klorofylindhold er meget usikkert som grundlag for fastsættelse af søens miljøkrav, idet det lave niveau skyldes en omfattende fiskedød. Det vurderes samtidigt, at den naturlige fiskebestand for søen endnu ikke er genetableret. Søen er derfor ikke i ligevægt og det vurderes derfor, at Pamhule Sø kun kan opfylde god tilstand, når den naturlige fiskebestand igen er reetableret. Søen målsættes derfor med god tilstand.

4.3 Datagrundlag og fagligt grundlag

Datagrundlag for vurdering af tilstand

Sammenfatning af høringssvar

Vejle Kommune har bemærkning omhandlende datagrundlaget til Rørbæk Lillesø. Der er ført tilsyn med Rørbæk Lillesø i 2004 (8 tilsynsbesøg). På den baggrund er søen vurderet til at være i god økologisk tilstand. Vejle Kommune vurderer, at det er et meget spinkelt grundlag at fastlægge søens tilstand på.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen vurderer, at datagrundlaget for Rørbæk Lillesø er tilstrækkeligt til den foretagne tilstandsvurdering, idet det er forholdsvis nyt og beror på et sommergennemsnit af mindst 5 tilsyn. Sommergennemsnittet for klorofyl i 2004 var på 17,2 µg/l og søen vurderes derfor som værende i god tilstand på baggrund af klorofyl.

Badevandssø

Sammenfatning af høringssvar

Vejle Kommune bemærker, at Engelsholm Sø er en badevandssø. Den var anført som sådan i Regionplan 2005, men Vejle Kommune har fejlagtig ikke udtaget prøver i søen. Prøvetagningen er genoptaget fra 2010. Resultaterne kan ses på <http://www.vejle.dk/page288.aspx>. Søen bør fortsat være registreret som badevandssø.

Naturstyrelsens bemærkninger

Engelsholm Sø er anført som badevandssø i den endelige vandplan.

Ønske om anvendelse af nyere data

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune bemærker om Dons Nørre og Søndersø, at statens tilstandsvurdering af søerne baseres på kemimålinger fra hhv. 2002 og 2001 (før sørestaureringen). Kolding Kommune har været medfinansierende på efterfølgende monitoring i hele Donsø-systemet. Er disse data medtaget i grundlaget for vandplanen? Efter biomanipulation i søerne 2007-2008 er begge søers vand klaret betydeligt op og udbredelsen af undervandsvegetation i søerne udvikler sig voldsomt. Der er i den henseende registreret veludviklet undervandsvegetation i søerne de sidste 2 år. Hvis denne

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

udvikling fortsætter, kan det forventes, at søerne vil kunne opnå målopfyldelse i 2015. I efteråret 2010 blev der etableret et godt 12 ha stort vådområde i den nedre del af Almind Å umiddelbart opstrøms udløb i Dons Nørresø. Vådområdet forventes at bidrage til fosfortilbageholdelse fra åen i størrelsesorden 25 – 50 kg P/år. Dette bør medtages i baseline for søerne.

Kolding Kommune bemærker endvidere om Stallerup Sø, at statens tilstandsvurdering baseres på kemimålinger fra hhv. 2002 og 2006 (før sørestaureringen - biomanipulation). Kolding Kommune har været medfinansierende på en efterfølgende monitoring i hele Donssø-systemet. Er disse data medtaget i grundlaget for vandplanen? Efter biomanipulation i 2007-2008 er vandet i Dons Nørresø og i særdeleshed Dons Søndersø klaret betydeligt op og udbredelsen af undervandsvegetation i søerne udvikler sig voldsomt. Der er i den henseende registreret veludviklet undervandsvegetation i søerne de sidste 2 år. Der må forventes en vis synergieffekt i forhold til tilstanden i Stallerup Sø. Kolding Kommune er enig i behovet for reduktion af den eksterne fosforbelastning men mener ikke, at reduktionen er tilstrækkelig til at sikre målopfyldelse. Usikkerhederne i belastningsberegningerne i forhold til indsatsen er stor. Reduktionsindsatsen for fosfor til Stallerup Sø er meget lille i forhold til total belastning og øvrige tiltag (omlægning af Vester Nebel Å, synergieffekt i forhold til vandplanter og klart vand i søerne opstrøms).

Naturstyrelsens bemærkninger

Data for Dons Nørre og Søndersø er opdateret på baggrund af data fra 2009, og Dons Nørresø vurderes nu at være i moderat tilstand mens Søndersø er i god tilstand (dvs. en positiv udvikling), hvilket i høj grad skyldes den udførte biomanipulering. Kolding Kommunes medfinansiering af stoftransportmålinger i tilløbene til systemet er ikke anvendt direkte, idet der er tale om enkeltårsmålinger, der ikke kan beskrive udvikling i den eksterne belastning - dog er målingerne brugt til vurdering af søretention af kvælstof og fosfor frem for anvendelse af empirisk modelberegning. Effekten af vådområdet opstrøms Dons Nørresø indgår i den genberegneede belastningsopgørelse.

Data for Stallerup Sø er opdateret med data fra 2009, og søen vurderes nu at have moderat tilstand (dvs. en positiv udvikling), hvilket i høj grad kan tilskrives den udførte biomanipulation i Dons-søerne. Belastningsopgørelsen er blevet genberegnet i forbindelse med den endelige vandplan. Der henvises endvidere til det generelle høringsnotat afsnit 2.3.10 vedr. metodevalg søer.

Fejl i oplandskort

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune bemærker om Kolding Slotssø, at der er fejl i oplandskortet. I sommerperioden får Slotssøen tilført overfladevand fra Marielundsystemet. Tilledningen reguleres via bygværk umiddelbart nedstrøms Marielund Sø.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Ved belastningsberegning for Kolding Slotssø har Naturstyrelsen vurderet at datagrundlaget er utilstrækkeligt og for usikkert til at kunne beregne et indsatsbehov i første planperiode, idet Kolding Kommune oplyser, at vandtilførslen fra Marielundsystemet kun foregår i sommerperioden. Naturstyrelsen er således opmærksom på, at oplandet til Marielund Sø indgår i oplandet til Kolding Slotssø, selvom det ikke fremgår af oplandskortet.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Indsats overfor regnbetingende udløb

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune har bemærkning omhandlende Marielund Sø. Der peges på indsats overfor diffus kilder (landbrugsbidrag) og hermed P-ådale til reduktion af 106 kg P/år. Oplandet er imidlertid udyrket og stærkt befæstet (Kolding By). De diffuse kilder til fosfor er derfor begrænsede. Kolding Kommune vurderer, at der bør foretages en indsats overfor regnbetingede udløb svarende til reduktionsbehovet for søen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har inddraget de nye oplysninger i belastningsvurderingen. I den endelige vandplan indgår der derfor ikke indsats ved brug af P-ådale. I vandplanen stilles ikke krav om indsats overfor regnbetingede udløb, men Naturstyrelsen indgår gerne i en drøftelse med kommunen med henblik på en indsats overfor dette med henblik på målopfyldelse.

4.4 Påvirkninger

4.5 Virkemidler og indsatsprogram

Sammenfatning af høringssvar

Vejle Kommune har bemærkning omhandlende Spildevandsslam/Virkemidler: I oplandet til Fårup Sø skal der bruges mange ressourcer på spildevandsrensning, fosfor-ådale, sørestaurering og indsats overfor punktkilder for at begrænse fosforudledningen. Samtidig hermed er det fortsat muligt at udsprede affald til jordbrugsformål, der potentielt giver større fosforafstrømning end gødskning med husdyrgødning. Kommunen finder det problematisk at der skal foretages en dyr indsats overfor f.eks. dambrug, hvis der efter anden lovgivning fortsat kan afhændes affald til jordbrugsformål i oplandet, som potentielt er uhensigtsmæssig.

Fredericia Kommune bemærker, at spildevandsslam ifølge slambekendtgørelsen må udbringes med 90 kg/ha hvert 3. år – frem for 30 kg/ha hvert år. Dette kan give en fosforafstrømning, som vil modvirke indsats og effekt af virkemidler - f.eks. P-ådale til Rands Fjord.

Naturstyrelsens bemærkninger

Se det generelle høringsnotat afsnit 2.13 vedrørende spildevandsslam.

Kvælstofbegrænsning i søer

Sammenfatning af høringssvar

Vejle Kommune skriver, at i oplandene til Fårup Sø og Engelsholm Sø er der i vandplanerne ikke krævet supplerende efterafgrøder til reduktion af kvælstof. Imidlertid er algevæksten i disse søer i visse perioder reguleret af kvælstoftilførslen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Se det generelle høringsnotat afsnit 2.2.7 vedrørende indsats overfor kvælstoftilførsel.

4.5.1 Randzoner

Sammenfatning af høringssvar

I alt 146 lodsejere har indsendt indsigelse vedrørende krav om randzoner langs alle vandløb og søer over 100 m² i landzonen. Indsigelserne omhandler i overvejende grad, at randzoner vil medføre en forringelse af dækningsbidraget. Desuden fremføres af mange, at randzoner kun medfører en lille miljøgevinst. Enkelte påpeger at udlægning af randzoner betyder, at der skal findes nyt harmoniareal for at kunne opretholde en husdyrproduktion eller udsprede samme mængde

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

husdyrgødning fremover. Mange foreslår, at man i stedet for randzonerne træffer foranstaltninger til sikring mod brinkerosion.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til 'Høringsnotatet om overordnede og generelle høringssvar', afsnit 2.6.2, hvor emner vedrørende effekt af randzoner, randzonens bredde, harmoniforhold samt kompensation til lodsejere er behandlet.

4.5.2 Fosfor-vådområder

Sammenfatning af høringssvar

Sønderborg Kommune vurderer, at det ikke er muligt at etablere fosfor-ådale i det omfang der er foreslået, samt at der vil være konflikt med § 3-natur (specielt for Mjang Dam og Sandbjerg Mølledam).

Naturstyrelsens bemærkninger

Se det generelle høringsnotat afsnit 2.6.5 vedrørende fosfor-vådområder (fosfor-ådale). Mht. Mjang Dam og Sandbjerg Mølledam, så er belastningsopgørelserne blevet genberegnet i forbindelse med færdiggørelse af den endelige vandplan. Her vurderes det, at der ikke længere er behov for fosfor-ådale ved Mjang Dam og samtidig er behovet for fosfor-ådale ved Sandbjerg Mølledam reduceret betydeligt.

4.5.3 Spildevandsrensning

Ingen høringssvar under dette emne.

4.5.4 Sørestaurering

Ønske om sørestaurering

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune har bemærkning omhandlende manglende sørestaurering af Skær Sø. Skær Søes tilstand er kritisk, og en indsats for at genoprette søen skal ske nu og kan ikke vente til næste planperiode efter 2015. Ventes for længe vil bl.a. de sjældne grundskudsplanter være forsvundet. Ny viden peger på at humusstoffer spiller en afgørende rolle for søens tilstand jf. "Historisk analyse af lysforholdene i Skær Sø", juni 2008. Det er således vigtigt at der allerede nu tages hånd om tilførsel af humusstoffer til søen, samtidig med at der gøres en indsats for at nedbringe den interne fosforbelastning. Der bør derfor foretages indsats i 1. planperiode overfor den interne fosforbelastning fra den dybe del af søen samt begrænsning af tilledningen af humusstoffer til søen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Indgreb overfor tilførsel af humusstoffer indgår ikke som virkemiddel i vandplanen. Det vurderes, at tilførslen af humusstoffer skyldes fældning af et stort skovareal ved søen i 1980'erne. En arbejdsgruppe har gennemført en teknisk og økonomisk analyse af, hvornår der bør gennemføres sørestaurering. I overensstemmelse med arbejdsgruppens analyse gennemføres der ikke sørestaurering i Skær Sø i første planperiode. En evt. restaurering og forslag til restaureringsmetode er derfor udskudt til anden planperiode. Se endvidere det generelle høringsnotat afsnit 2.6.13 vedrørende sørestaurering.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Tvivel om belastningsreduktion er tilstrækkelig til sørestaurering

Sammenfatning af hørings svar

Haderslev Kommune stiller spørgsmålstejn ved om belastningsberegningen for Grarup Sø er præcis nok til at vurdere, om den eksterne belastning er nedbragt tilstrækkeligt til, at der skal gennemføres sørestaurering.

Naturstyrelsens bemærkninger

Belastningsopgørelsen er blevet genberegnet i forbindelse med færdiggørelse af den endelige vandplan, her vurderes det stadig at den eksterne belastning er tilstrækkeligt nedbragt til, at der kan gennemføres sørestaurering. Der henvises endvidere til det generelle høringsnotat afsnit 2.3.10 vedr. metodevalg søer. En arbejdsgruppe har gennemført en teknisk og økonomisk analyse af, hvornår der bør gennemføres sørestaurering. I overensstemmelse med arbejdsgruppens analyse skal der gennemføres sørestaurering i første planperiode, f.eks. i form af kemisk fældning af fosfor i sedimentet, hvis en forundersøgelse viser, at de opstillede kriterier for sørestaurering er opfyldt. Se endvidere det generelle høringsnotat afsnit 2.6.13 vedrørende sørestaurering.

4.6 Sammenhæng med Natura 2000

Ingen hørings svar under dette emne.

4.7 Andre lokale forhold

Overvågning af søer

Sammenfatning af hørings svar

Kolding Kommune har bemærkning omhandlende overvågningsprogrammet for følgende søer i Kolding kommune:

Aller Mølledam: Søens datagrundlag er baseret på data fra 1989. Kommunen foreslår fysisk/kemisk undersøgelse. Samtidig påtænkes der privat restaurering (sedimentfjernelse) i forbindelse med faunapassageprojekt ved Aller Mølle.

Dollerup Sø: Kommunen foreslår fysisk/kemisk undersøgelse. Samtidig forventes andelen af befæstet areal i søoplandet at stige betydeligt, da der planlægges byudvikling på nord- og vestsiden af søen.

Dons Nørresø og Dons Søndersø: Kommunen foreslår intensiv undersøgelse af søerne de kommende år inkl. fisk, vegetation og fysik/kemi.

Kolding Slotssø: Kommunen foreslår intensiv undersøgelse af søen de kommende år inkl. fisk, vegetation og fysik/kemi.

Marielund Sø: Kommunen foreslår fysisk/kemisk undersøgelse.

Skær Sø: Kommunen foreslår Fysisk/kemiske undersøgelser samt yderligere undersøgelser af humusstofferne indflydelse på udbredelsen af søens grundskudsplanter.

Stallerup Sø: Kommunen foreslår intensiv undersøgelse af søen de kommende år inkl. fisk, vegetation og fysik/kemi.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det nationale overvågningsprogram for 2011-2015 for bl.a. søer har været i høring, og omfanget er fastlagt. Se det generelle høringsnotat afsnit 2.4.1 vedrørende overvågningsprogrammets betydning.

Aller Mølledam: Søen er mindre end 5 ha og er derfor ikke omfattet af overvågningsprogrammet for 2011-2015. Naturstyrelsen har ingen bemærkninger til forslaget om privat restaurering.

Dollerup Sø: Søen indgår i overvågningsprogrammet i 2013 med vandkemi og evt. vegetation.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Dons Nørresø og Dons Søndersø: Søerne indgår i overvågningsprogrammet således: Nørresø i 2013 (Kemi, vegetation og fisk) og 2015 (kun kemi); Søndersø 2013 (kun kemi); 2015 (kemi, evt. vegetation).

Kolding Slotssø: Søen indgår i overvågningsprogrammet i 2013 (kemi, evt. vegetation)

Marielund Sø: Søen er mindre end 5 ha og er derfor ikke omfattet af overvågningsprogrammet for 2011-2015. Søen indgår dog i programmet for småsøer/vandhuller og vil blive besøgt med et enkelt tilsyn (kemi og vegetation), senest i 2015.

Skær Sø: Søen indgår i overvågningsprogrammet i 2012 (Kemi, vegetation og fisk).

Stallerup Sø: Søen indgår i overvågningsprogrammet i 2013 (kemi, vegetation og fisk).

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

5.0 Spildevand

5.1 Resume

Der er modtaget hørings svar fra Fredericia Kommune, Aabenraa Kommune, Vejle Kommune, Sønderborg Kommune, Kolding Kommune, Haderslev Kommune, Haderslev Forsynings service A/S, Hedensted Forsyning A/S, Vejle Spildevand A/S og Arla Foods A/S.

Hørings svarene omhandler:

- opdatering af data
- indsigelse mod konkret indsats
- tidsfristforlængelse

5.2 Datagrundlag og fagligt grundlag

Opdatering af data

Sammenfatning af hørings svar:

Hedensted Kommune har indsendt de gennemsnitlige belastningstal for renseanlæg samt status for hvilke renseanlæg som er i drift.

Sønderborg Kommune oplyser, at Sønderborg renseanlæg er godkendt til 57000 PE, at Ullerup renseanlæg er et MBNKS anlæg, som nedlægges i 2016 og at Brunsnæs renseanlæg er nedlagt. Sønderborg Kommune påpeger desuden, at der er uoverensstemmelser mellem WinRis og de faktiske forhold. Sønderborg Kommune spørger også hvorledes området med industrivirksomheder med direkte udledning er afgrænset.

Vejle Kommune og Vejle Spildevand oplyser, at Ny Højen Renseanlæg er nedlagt og at Haraldskær Renseanlæg har en godkendt kapacitet på 17.000 PE. Vejle Kommune har fremsendt Arc-GIS filer for regnbetingede udløb til Naturstyrelsen Ribe, og mener, at udledning punkter bør tages med i vandplan, så det sikres, at Vejle Kommune ikke foretager en forkert indsats. Vejle kommune påpeger desuden, at Vork Fiskeri er udpeget i GIS-laget, men ikke i Teknisk Baggrundsnotat.

Kolding Kommune påpeger, at regnbetingede udløbsdata ikke er medtaget i Vandplanen, selvom de var kendt af Sønderjyllands Amt og Ribe Amt.

Fredericia Kommune oplyser, at Fredericia Skibsværk er nedlagt og at indsendte kort på regnbetingede udløb ikke er anvendt af Naturstyrelsen Ribe, samt at Skærbæk Havbrug har direkte udledning af vaskevand, indeholdende kobber. Desuden er flere mindre virksomheder med direkte udledning ikke på listen.

Arla Foods Amba oplyser, at Kruså Mejeri har direkte udledning.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har fortaget en opdatering af datagrundlaget på spildevandsområdet, således at data frem til 2010 (2011 for ejendomme i det åbne land) inddrages. Kommunernes spildevandsplaner er gennemgået for opdatering af baseline for renseanlæg. Planerne er derfor baseret på de nyeste tilgængelige data, hvor de findes. Kun i de tilfælde hvor nye data ikke findes, inddrages ældre data, da ældre data er bedre end ingen data. Kommunernes opdateringer i WinRis og andre landsdækkende databaser i medfør af dataansvarsloven har Naturstyrelsen derfor også inddraget i de endelige vandplaner.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsen har desuden medtaget resultater af vandløbsundersøgelser, der ligger i WinBio frem til og med 2010, således at vandløbsvurderinger, der ligger til grund for spildevandsindsatsen, således bygger på de nyeste data.

Naturstyrelsen henviser til WebGIS, hvor det fremgår, hvilke udledte mængder der anvendes i både status og baseline, dvs. det vil fremgå, om der er forudsat ændringer frem til baseline.

Naturstyrelsen bruger som udgangspunkt kun data fra Miljøportalens punktkildedatabaser, som kommunerne har forpligtet sig til at holde opdaterede jf. Dataansvarsaftalen, som kan findes på Miljøportalens hjemmeside. Også virksomheder som kommunerne er administrativ myndighed for, skal oprettes og opdateres i WinSpv.

5.3 Virkemidler og indsatsprogram

Indsatser på renseanlæg

Sammenfatning af hørings svar

Vejle Kommune og Vejle Spildevand oplyser, at Give Renseanlæg, Thyregod Renseanlæg, Jelling Renseanlæg og Gårslev Renseanlæg, som er udpeget til indsats, er velfungerende og bør tages ud.

Kolding Kommune oplyser, at Christiansfeld Renseanlæg bør tages ud, da der nu er målopfyldelse i vandløbet.

Vejle Kommune oplyser, at vandløbet nedstrøms Gårslev Renseanlæg er faunaklasse 2 og nedstrøms Smidstrup Renseanlæg er faunaklasse 4 og at der ikke er målopfyldelse ved Ågård Renseanlæg og regnbetingede udløb.

Haderslev Kommune ønsker målsætning for vandløb ved Vojens renseanlæg sænket.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Udpegningen for Jelling renseanlæg fastholdes idet det skønnes, at renseanlægget er årsag eller medvirkende årsag til den manglende målsætningsopfyldelse. Vejle Kommune skal med sin handleplan fastlægge det endelige indsatsbehov. Give, Thyregod og Gårslev renseanlæg er ikke længere udpeget.

Indsatsen på Christiansfeld Renseanlæg bortfalder, idet der er målsætningsopfyldelse nedstrøms udledningen. Indsats på RBU ved Christiansfeld fastholdes, idet der længere nedstrøms stadig ikke er målopfyldelse.

Udpegningen til Gårslev Renseanlæg fjernes. Nye data ved Gårslev Renseanlæg og regnbetingede udløb har vist at der ikke er målopfyldelse i vandløbet. Der foretages ikke nyudpegninger af punktkilder til indsats i de vandplaner, der har været i høring. Eventuel yderligere indsats på renseanlæg og regnbetingede udløb i Gårslev, Smidstrup og Ågård, vurderes i næste vandplanperiode

Vandløbet ved Vojens renseanlæg har fået sænket målsætning, der er nu målopfyldelse og indsatsen fjernes derfor.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Indsatser på regnbetingede udløb

Sammenfatning af høringssvar

Hedensted Kommune er ikke bekendt med årsagen til udpegninger af regnbetingede udløb til indsats.

Fredericia Kommune forventer, at reducere overløb i Taulov i 2011 og Bøgeskov i 2012 og ønsker dialog om udpegninger af regnbetingede udløb til Rands Fjord.

Aabenraa Kommune oplyser, at der er udpeget 19 vandløb, hvor regnbetingede udløb er årsag til manglende målopfyldelse i vandløbet. Hvis Aabenraa Kommune når frem til, at separatkloakering er bedste løsning, vil dette først være færdigt i 2020.

Vejle Kommune og Vejle Spildevand oplyser, at der er planlagt separatkloakering i Jelling med forventet afslutning i 2016, at Ny Højen Renseanlæg er nedlagt og at regnbetingede udløb er forbedret. Seneste bedømmelse ved Ny Højen viser DVFI 7. Regnbetingede udløb i Vejle Søndermark som er udpeget til indsats er nedlagt.

Vejle Kommune oplyser, at indløbsbygværk til Gårslev renseanlæg er forbedret og afventer ny vandløbsbedømmelse for at se om der er sket forbedring i vandløbet.

Vejle Spildevand oplyser, at der er bassiner på regnbetingede udløb til Skærup Rands Fjord og Smidstrup Rands Fjord. Regnbetingede udløb til Børkop Rands Fjord og Gårslev Rands Fjord bør kunne betragtes under et og der kun bør være indsats på et regnbetingede udløb til vandløbet ved Egtved Syd.

Provas oplyser, at der ikke er regnbetingede udløb på fælleskloak i Øsby og at der er etableret bassin på regnbetingede udløb i Flovt.

Haderslev Kommune mener, at udpegnings af regnbetingede udløb er sket på forkert grundlag, da WinRis ikke er opdateret.

Naturstyrelsens bemærkninger

Kun ét vandløb i Hedensted Kommune er i vandopland til Lillebælt Jylland udpeget til indsats for regnbetingede udløb. Indsats er foreslået pga. manglende målopfyldelse i vandløbet og kommunen skal med sin handleplan fastslå det endelige indsatsbehov.

Udpegnings af regnbetingede udløb i Taulov Syd fastholdes og Fredericia Kommune skal med sin handleplan fastlægge det endelige indsatsbehov.

Indsatsen på regnbetingede udløb til Bøgeskov i fjernes, da vandløbet ikke kan bedømmes pga. saltpåvirkning.

Udpegninger af regnbetingede udløb til søer er fjernet i denne vandplan.

Aabenraa Kommune skal med sin handleplan fastslå det endelige indsatsbehov til de vandløb, hvor regnbetingede udløb er vurderet til at være årsag til manglende målsætningsopfyldelse.

Indsatsen på regnbetingede udløb i Jelling, Gårslev, Ny Højen og Vejle Søndermark tages ud.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Indsatser på regnbetingede udløb til Børkop Rands Fjord, Gårslev Rands Fjord, Skærup Rands Fjord og Smidstrup Rands Fjord fjernes.

Indsats på regnbetingede udløb fra Egtved Syd fastholdes. Kommunen skal med sin handleplan fastlægge det endelige indsatsbehov

Indsatser på regnbetingede udløb ved Øsby og Flovt fjernes.

WinRis er ikke benyttet af NST Ribe, da databasen ikke er opdateret. I stedet er benyttet spildevandsplaner.

Indsatser på Spredt bebyggelse

Sammenfatning af høringssvar

Fredericia Kommune har rettelse til spredt bebyggelse ved Bøgeskov og Stoustrup.

Vejle Kommune oplyser, at oplande til Store Lihme Bæk, Ballehule Bæk og Svindkær Bæk skal tilpasses og peger på flere områder som bør udpeges. Desuden påpeges, at der er vandløb, udpeget i Regionplanen, som nu har målopfyldelse og at oplandene derfor bør tages ud.

Kolding Kommune mener, at 3 nyudpegede områder bør tages ud pga. manglende viden.

Vejle Spildevand påpeger, at spredt bebyggelse i Regionplanen ikke stemmer overens med spildevandsplanen og oplyser, at der er flere nyudpegninger på spredt bebyggelse, hvor vandløbsbedømmelser nu viser at der er målopfyldelse i vandløbene

Naturstyrelsens bemærkninger:

Nyudpegning af spredt bebyggelse ved Bøgeskov tages ud, da vandløbet ikke kan bedømmes.

Nyudpegning af spredt bebyggelse ved Stoustrup tages ud, da Regionplanudpegning længere opstrøms forventes at få vandløbet til målopfyldelse.

Opland 1166 Lihme Bæk, opland 1100 +1101 Ballehule Bæk tilpasses. Opland 1098 tages ud, da målsætningen i vandløbet er sænket og at der nu er målopfyldelse.

Med hensyn til indsats udpeget i Regionplanen, hvor målsætningen nu er opfyldt, forslag til nyudpegning af indsats for spredt bebyggelse efter høring og afvigelser mellem spildevandsplan og Regionplan, henvises til de generelle høringssvar.

Indsatsen på nyudpegede oplande i Kolding tages ud.

Oplandsafgrænsningerne er lavet på det foreliggende vidensgrundlag, men den præcise afgrænsning af oplande er behæftet med usikkerhed. Omfanget af udpegede ejendomme kan derfor justeres i forbindelse med kommunens kortlægning af afløbsforholdene i området. Der henvises til det generelle høringsnotat.

Nyudpegninger, i oplande til vandløb, hvor der nu er målopfyldelse, tages ud af vandplanen.

Indsatser på virksomheder

Arla Foods Amba oplyser, at der er planlagt indsats for Høgelund Mejeri i 2012 og at der etableres udledning fra renseanlægget via en havledning til Lillebælt.

**Lokalt høringsnotat for
Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland**

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indsatsen på Høgelund Mejeri frafalder.

Tidsfrister

Sammenfatning af høringssvar

Haderslev Kommune ønsker tidsfristforlængelse for opfyldelse af målsætning af vandløb ved Hjerndrup renseanlæg og generelt for nyudpegede oplande i åbent land.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Vedrørende tidsfrister for spildevandsindsatser henvises til det generelle høringsnotat.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

6.0 Grundvand

6.1 Resume

Der er modtaget 5 hørings svar – 4 fra kommuner og 1 fra madvareindustrien. Det er Kolding, Fredericia, Vejle og Sønderborg kommuner samt Daka Proteins.

Hørings svarene omhandler

- rettelser til data og tekst
- uoverensstemmelser mellem resultater af kortlægning og vandplaner
- opklarende spørgsmål
- ønsker til samarbejde med industrien ved den kommende vandplanlægning

6.2 Miljømål

Ingen hørings svar under dette emne.

6.3 Datagrundlag og fagligt grundlag Gistemaerne og tekstmæssige fejl i planerne

Sammenfatning af hørings svar

Kolding Kommune bemærker, at temaet med nitratfølsomme indvindingsområder ikke er opdateret med resultatet af grundvandskortlægningen ved Kolding Kommunes indsatsområder Agtrup og Vonsild.

Fredericia Kommune bemærker, at temaet med nitratfølsomme indvindingsområder ikke er opdateret med resultatet af grundvandskortlægningen ved Fredericias Kommunes indsatsområder Kongsted og Follerup.

Vejle Kommune gør opmærksom på, at der er fejl i gistemaet over Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor disse. Fire vandværker (Hedegård Vandværk, Hover Vandværk, Tre For Østengård Vandværk og Sælde - Stenager Vandværk) er nedlagt, og skal derfor ikke med. Egtved Vandværk skal med, men er røget ud.

Fredericia Kommune gør opmærksom på, at gistemaet over Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor disse skal revideres. Kongensport Vandværk er nedlagt og skal derfor ikke med, og udpegningen omkring Pjedsted Vandværk skal rettes til. Revisionen omfatter også forekomsten 1.11.2.1.Vejle, der blev udvidet til at omfatte Kongensport Vandværk, da denne ikke var dækket af en forekomst.

Kolding Kommune bemærker, at gis-temaet Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor disse ikke er blevet opdateret med de nye indvindingsoplande, der er fremkommet som resultatet af kortlægningen ved Agtrup, og at Søndervang Vandværk er nedlagt. Forbrugerne forsynes nu fra Christiansfeld Vandværk. Indvindingsoplandet skal derfor ikke kortlægges.

Vejle Kommune anfører, at OSD temaet skal revideres. Hedegård Vandværk, Hover Vandværk, Tre For Østengård Vandværk og Sælde - Stenager Vandværk er nedlagt og skal slettes.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Fredericia Kommune påpeger, at temaet indsatsområder mht. nitrat (Indsatsområder – vandforsyningsloven, nitrat) skal revideres med udpegningerne fra Indsatsplanerne for Kongsted og Follerup.

Vejle Kommune påpeger tekstmæssige fejl i Kap. 2.1.4 og 2.9 vedr. indsatsplaner og vandforsyningsplaner.

Kolding Kommune gør opmærksom på, at kortlægningen ved Aller Vandværk i tabel 2.1.8 står som afsluttet, det er den ikke.

Kolding Kommune påpeger tekstmæssige fejl i bl.a. Kap. 1.3, tabel, 1.3.2d, tabel 2.1.8 og Kap. 2.9.

Kolding Kommune gør opmærksom på, at hvis bilag 9 med grundvandets kvantitative tilstand downloades fra hjemmesiden for hovedvandopland Lillebælt/Jylland får man kortbilaget for hovedvandopland Vadehavet.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har rettet fejlene og opdateret temaerne.

Manglende detailoplysninger

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune undrer sig over, at resultater som kommunen har fået via detailundersøgelser bl.a. et GOI-projekt i Åkær Ås opland ikke er kommet med i vandplanen. Endvidere henviser de til detaljerede oplysninger om geologien og grundvandskemien, som kommunen ligger inde med, som de gerne stiller til rådighed for Naturstyrelsen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Vandplanerne udgør en overordnet screening af tilstanden for de enkelte medier. De seneste detailoplysninger er derfor ikke indarbejdet. Naturstyrelsen arbejder med problematikken omkring, hvordan nyeste viden f.eks. resultater fra grundvandskortlægningen og det nævnte GOI-projekt kan indarbejdes i næste vandplan.

Oplisting af vandværker

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune nævner en række vandværker, der ikke er listet eksplicit i kap 2.9.

Naturstyrelsens bemærkninger

Vandværkerne er indeholdt i indvindingsoplände til almene vandforsyninger udenfor Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD).

Grundvandsforekomsternes kvalitative tilstand

Sammenfatning af høringssvar

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at der efter deres mening er uhensigtsmæssigheder i den overordnede beskrivelse af grundvandsforekomsternes kvalitative tilstand i forhold til grundvandskortlægningens mere detaljerede gennemgang af de enkelte grundvandsmagasiner i et område – her Als, hvor den kvalitative tilstand i vandplanen er beskrevet som ringe.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsens bemærkninger

På Als er der ikke udpeget terrænnære grundvandsforekomster. Der forekommer dog en del terrænnære sekundære grundvandsmagasiner og grundvandforekomstens vertikale afgrænsning går fra terræn og ned, og dækker dermed både de terrænnære sekundære grundvandsmagasiner og de mere regionale primære magasiner. Dette strider ikke imod definitionen af en grundvandsforekomst, som således godt kan indeholde flere grundvandsmagasiner både vertikalt og horisontalt. Grundvandskortlægningen på Als har vist, at der er stor nitratbelastning i de øvre sekundære grundvandsmagasiner og en af anbefalingerne er således forsigtig pumpestrategi for at undgå nedtrækning af nitrat til det primære magasin, hvor der pt. ikke er nitratholdigt vand. Naturstyrelsen finder derfor ikke at vandplanen og grundvandskortlægningen strider imod hinanden, men gør opmærksom på, at der ifølge vandplanen ikke opstilles indsats mod den kemiske tilstand, da den jo varetages af gældende lovgivning og netop tænkes varetaget af indsatsplanlægningen, der efterfølger den detaljerede grundvandskortlægning.

Vandbalancen

Sammenfatning af høringssvar

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at der er uoverensstemmelse i opgørelsen af den udnyttelige grundvandsressource på Als med hensyn til det, som er opgjort i vandplanen, og det som er fremkommet ved grundvandskortlægningen.

Naturstyrelsens bemærkninger

I vandplanerne er vandbalancen opstillet på et overordnet niveau, og der er en vis usikkerhed på DK-modellen, der er benyttet til beregningen. Resultaterne af grundvandskortlægningen på Als er først blevet endeligt godkendt af Sønderborg Kommune i marts/april 2010, og resultaterne herfra er derfor ikke indarbejdet i vandplanerne. Disse oplysninger forventes indarbejdet i næste vandplan.

Forekomster kontra kortlægningens resultater

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune bemærker, at der er uoverensstemmelser mellem vandplanens grundvandsforekomster og resultaterne af kortlægningen fra indsatsområderne Vonsild og Agtrup. Bl.a. viser kortlægningen, at der er terrænnære grundvandsmagasiner, hvor der ikke er udpeget terrænnære grundvandsforekomster og dybe magasiner, hvor der ikke er udpeget dybe grundvandsforekomster.

Fredericia Kommune påpeger, at afgrænsningen af forekomsterne bør stemme med resultaterne af grundvandskortlægning herunder gravede dale i Kongsted og Follerup indsatsområderne.

Naturstyrelsens bemærkninger

Det forventes, at grundvandsforekomsterne til næste vandplan skal opdateres med nyeste viden bl.a. med resultaterne fra grundvandskortlægningen.

Grundvandsforekomster i Kolding Kommune

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune stiller spørgsmålstegn ved Naturstyrelsens udpegning af grundvandsforekomsterne ved Bjerndrup Vandværk, det nu nedlagte Stepping Vandværk, Bramdrupdam Vandværk og Trudsbro Vandværk. Endvidere påpeger Kommunen, at det er svært at vurdere, hvilken dybde forekomsterne findes i samt at benytte de elektroniske WMS data i GIS til vurdering af forekomsternes placering.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har gennemgået forekomsternes udstrækning ved de enkelte vandværker. Bjerndrup Vandværk og det nu nedlagte Stepping Vandværk dækkes af den regionale forekomst 1.10.2.13Vojens, som udgøres af to kvartære sandmagasiner. Forekomsterne er afgrænset vertikalt af lag fra DK modellen. Lagene i modellen har ikke en fast dybde og varierer i tykkelse fra sted til sted. Visse steder er modellens øverste sandlag, som overvejende definerer top og bund af de terrænnære forekomster, meget tyndt til nærmest ikke eksisterende, og her er lagpakken, der udgør det 2. og 3. sandlag, der her dækker den regionale forekomst, tykkere. Bramdrupdam Vandværk dækkes af den dybe forekomst 1.11.3.3Vejle-Kolding. Den ene af vandværkets indvindingsboringer indvinder fra kvartæssand, og de omkringliggende af vandværkets opgivende/sløjfede boringer viser smeltevandssand helt i toppen, hvorefter der kommer et lerlag efterfulgt af tertiære lag. Dette finder Naturstyrelsen stemmer fint overens med udpegningen, hvor der ved vandværket findes en terrænnær forekomst, der udgøres af det øverste kvartære sandlag og en dyb forekomst, der dækker lagene fra Odderupsandet og ned. Da der således her ikke er udpeget en regionalforekomst må det 2. og 3. kvartære sandlag være meget tynde og det øverste kvartære sandlag, der udgør den terrænnære grundvandsforekomst, er således dækkende for de kvartære sandlag, der findes her. Det skal bemærkes at grundvandsforekomsterne udgør en overordnet udpegning, og at Naturstyrelsen ved alle de nævnte vandværker, på nær Stepping (nedlagt), er i gang med grundvandskortlægningen, som vil producere mere detaljerede oplysninger om de enkelte grundvandsmagasiner. Det forventes, at grundvandsforekomsterne til næste vandplan skal opdateres med nyeste viden bl.a. med resultaterne fra grundvandskortlægningen.

Drikkevandsforekomster

Sammenfatning af høringssvar

Fredericia Kommune mener, at temaet med drikkevandsforekomster bør afstemmes med Landsplandirektivets arealudpegninger vedrørende ingen drikkevandsinteresser og henviser konkret til et område mellem Skærbæk og Gudsø.

Naturstyrelsens bemærkninger

Temaet vedrørende områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og temaet over grundvandsforekomster dækker ikke over det samme og skal ikke nødvendigvis være sammenfaldende. Temaet OSD blev lavet af amterne, og områderne er ofte udpeget omkring grundvandsskel. Indenfor OSD laver Naturstyrelsen som bekendt grundvandskortlægning. Temaerne over grundvandsforekomsterne beskriver, hvor der fysisk er et eller flere grundvandsmagasiner. Grundvandsforekomsterne, der rækker ned over Skærbæk – Gudsø, dækker et meget stort område og opfylder kriterierne for om det er en drikkevandsforekomst.

Tærskelværdi

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune spørger med henvisning til tabel 1.2.7 vedrørende tærskelværdier til, hvordan menneskelig aktivitet kan øge arsen i de regionale grundvandsforekomster.

Naturstyrelsens bemærkninger

Arsen indholdet kan øges ved uheldig pumpestrategi, en menneskelig aktivitet der er uafhængig af overfladen.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Grundvandsdannelse

Sammenfatning af hørings svar

Kolding Kommune spørger med udgangspunkt i tabel 2.3.12, hvordan man er kommet frem til den årlige indvindings andel af grundvandsdannelsen, og savner grundvandsdannelsen og en uddybning i planen.

Naturstyrelsens bemærkninger

I Vandplanens afsnit 1.2.5 Miljømål for grundvand står der under Vandbalance, at den udnyttelige grundvandsressource beregnes som 35 % af grundvandsdannelsen. Referencen er: Ferskvandets kredsløb (Henriksen, H. J. og Sonnenborg, A, NOVA 2003 Temarapport fra GEUS). Med den antagelse kan man således regne tilbage i tabellen og få grundvandsdannelsen, som man har valgt ikke at vise i tabellen.

6.4 Påvirkninger

Indvinding af vand til levnedsmiddelindustri

Sammenfatning af hørings svar

Daka Proteins, Lunderskov har tre vandindvindingsboringer, der alle er placeret i den regionale grundvandsforekomst (DK1.11.2.2Kolding), hvor der er ringe kvantitativ tilstand mht. påvirkning af vandløb. Daka Proteins er bekendt med, at der ikke er planlagt en indsats i første planperiode, men ønsker dog at gøre opmærksom på, at de fremadrettet har brug for at fastholde de nuværende indvindingsmængder og ønsker dialog med Kolding Kommune og Naturstyrelsen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har noteret sig synspunkterne fra Daka Proteins og henviser til, at der i næste vandplanperiode tillige vil komme en høringsfase, hvor Daka Proteins opfordres til at komme med bemærkninger.

Påvirkningsberegningerne

Sammenfatning af hørings svar

Kolding Kommune beskriver en række af uhensigtsmæssigheder ved brug af den beregningsmetode, der er beskrevet i bilag 3 det tekniske baggrundsnotat.

Naturstyrelsens bemærkninger

På grund af usikkerhed på beregningsmetoden beskrevet i bilag 3 er indsatsen i forhold til reduktion/flytning af indvinding til bl.a. markvanding taget ud af denne vandplanperiode og arbejdsgruppen vedr. Balance mellem vandforekomster og vandindvinding til markvanding har afleveret en rapport, der behandler metoder til beregning af vandløbspåvirkninger fra vandindvinding til markvanding.

6.5 Sammenhæng med Natura 2000

Ingen hørings svar under dette emne.

6.6 Andre lokale forhold

OSD udpegningerne

Sammenfatning af hørings svar

Sønderborg Kommune udtrykker lidt forvirring omkring begrebet indsatsområder og spørger om, der menes OSD udpegningerne.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsens bemærkninger

Indsatsområderne, der skal kortlægges i forbindelse med grundvandskortlægningen, er i dag sammenfaldende med OSD og indvindingsoplande til almene vandværker udenfor OSD.

Indsatsbehovet overfor vandindvinding

Sammenfatning af høringssvar

Kolding Kommune lister en lang række af punkter til bilag 3 – det tekniske baggrundsnotat, der beskriver opgørelsen af indsatsbehovet overfor vandindvinding – særligt omkring den manglende brugbarhed af metoden.

Naturstyrelsens bemærkninger

Indsatsen overfor vandindvinding er taget ud af denne plan, netop fordi der er stor usikkerhed omkring metoden. Arbejdsgruppen vedr. Balance mellem vandforekomster og vandindvinding til markvanding har afleveret en rapport, der behandler metoder til beregning af vandløbspåvirkninger fra vandindvinding til markvanding til brug i næste vandplan.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

7.0 Særlige emner

7.1 Resume

Naturstyrelsen har modtaget hørings svar fra to kommuner vedrørende Akvakultur og 319 hørings svar vedrørende overordnede problemstillinger som ejendomsret, erstatning og høringsproces.

7.2 Akvakultur

Dambrug

Aabenraa Kommune oplyser, at der nu er mål opfyldelse i vandløbet som Krusmølle Dambrug udleder til, hvorfor dambruget ikke bør udpeges til indsats.

Vejle Kommune og ejeren af Hulsig Dambrug oplyser, at Hulsig Dambrug får ny miljøgodkendelse i 2011 og at indsats derfor bør udgå.

Der er aftale om, at foder flyttes fra Enggårdens Fiskeri til Hulsig Dambrug.

Ejeren af Enggårdens Fiskeri oplyser, at dambruget vil blive nedlagt, og at foderet flyttes fra Enggårdens Fiskeri til Hulsig Dambrug.

Vejle Kommune oplyser, at vandløb ved Liegård Dambrug er blødbund og at indsats bør udgå. Ejeren af dambruget mener, at der er mål opfyldelse i vandløbet og at indsatsen derfor bør udgå.

Vejle Kommune oplyser, at DVFI ved St. Lihme Dambrug varierer mellem 4 og 5 og at dambruget derfor bør udpeges til indsats.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Indsatsen på Krusmølle Dambrug bortfalder, da der er mål opfyldelse i vandløbet.

Indsatsen til Hulsig Dambrug fastholdes og kommunen skal i handlingsplanen gøre det endelige indsatsbehov op. Indsatsen til Enggårdens Fiskeri fjernes, da der nu er mål opfyldelse i vandløbet.

Indsatsen til Liegård Dambrug bortfalder, da målsætning i vandløbet er sænket og der nu er mål opfyldelse i vandløbet..

Der er mål opfyldelse ved St. Lihme Dambrug, og indsats er derfor ikke nødvendig.

7.3 Kraftværksøer

Ingen hørings svar under dette emne.

7.4 Havne og klappladser

Der henvises til "Høringsnotatet om overordnede og generelle hørings svar til vandplanerne", afsnit 2.10.4 "Havne, klapning, sejlads, fiskeri, akvakultur og øvrigt".

7.5 Ejendomsret og økonomi

Ejendomsret

Der er modtaget 133 indsigelser fra lodsejere vedrørende ejendomsrettens ukrænkelighed i henhold til grundlovens § 73. Det fremføres at vandplanerne strider imod grundlovens § 73.

Lokalt høringsnotat for Hovedvandopland 1.11, Lillebælt/Jylland

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til ”Høringsnotatet om overordnede og generelle høringssvar til vandplanerne”, afsnit 2.8 om det juridiske grundlag for planudkastet.

Værdiforringelse af ejendom

Der er modtaget 185 indsigelser fra lodsejere omhandlende, at vandløbsindsatserne vil medføre værdiforringelse af ejendommen og økonomisk tab. Der kræves fuld erstatning. Enkelt mener desuden at det ikke på sigt vil være muligt at opretholde landbrugsdrift på ejendommen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Spørgsmål om økonomi og kompensation til berørte lodsejere er behandlet i ”Høringsnotatet om overordnede og generelle høringssvar til vandplanerne”, afsnit 1.2.1 og afsnit 2.7.4. Der henvises hertil.

7.6 Høringsproces

Sammenfatning af høringssvar

En enkelt lodsejer har anmodet om at blive inddraget inden gennemførelse af indsatserne.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til ”Høringsnotatet om overordnede og generelle høringssvar til vandplanerne”, afsnit 2.1.